

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om en revidering av systemet för sökande av ändring i beskattningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition innehåller förslag till en revidering av systemet för sökande av ändring i den indirekta beskattningen och av besvärstillståndssystemet i skatteärenden.

De ärenden som för närvarande hör till omsättningsskatterättsens behörighet skall överföras till länsrätten i Nylands län varvid omsättningsskatterätten kunde indras. Till länsrätten i Nylands län skall överföras även de besvär rörande importskatter och acciser för vilkas del tullstyrelsen för närvarande är besvärsmyndighet. Besvär som gäller den indirekta beskattningen skall således handläggas vid länsrätten som är en allmän regional domstol.

Beträffande ändringssökande i högsta förvaltningsdomstolen skall man övergå från det nuvarande systemet med ett partiellt besvärstillstånd i skatteärenden, som grundar sig på ärendets natur och förlustvärde, till ett allmänt besvärstillståndssystem. Det skall enligt förslaget vara tillåtet att söka ändring i ett utslag av en länsrätt i ett skatteärende, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd skall vara mer omfattande än för närvarande. En central reform kommer att vara att besvärstillstånd skall kunna beviljas om det föreligger särskilda skäl för att ärendet avgörs av högsta förvalt-

ningsdomstolen på grund av att i ärendet har inträffat ett uppenbart fel. Vidare skall besvärstillstånd kunna beviljas såsom för närvarande om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstillstånd kunde beviljas även av andra vägande skäl.

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av beskattningslagen i vilken föreslås att skattenämnden skall omformas till ett organ som enbart handlägger yrkanden på skatterätelse. I ett skattebeslut skall alltid först sökas ändring genom ett rättelseyrkande hos skattenämnden. Över beslut på ett rättelseyrkande skall besvär anföras hos länsrätten. Samtidigt skall man avstå från skatteanmärkningarna som är ett parallellt förfarande vid sidan av rättelseförfarandet.

Propositionen ansluter sig till statens budgetproposition för 1994 och avses bli behandlad i samband med den. De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 december 1994. Lagen om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen avses dock träda i kraft den 1 januari 1994.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	1.3. Beskattningslag	25
ALLMÄN MOTIVERING	4	1.4. Lag om förskottsuppbörd	28
1. Nuläge	4	1.5. Lag om arbetsgivares socialskyddsavgift	28
1.1. Lagstiftning och praxis	4	1.6. Lag om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet ..	28
Huvuddragen i systemet för ändringssökande i den direkta beskattningen	4	1.7. Lag om skatt på arv och gåva	28
Systemet för ändringssökande i den indirekta beskattningen	4	1.8. Fastighetsskattelag	29
Systemet för ändringssökande i andra skatteärenden	6	1.9. Lag om upphävande av lagen angående omsättningsskatterätt	29
Ändringssökande i högsta förvaltningsdomstolen	6	1.10. Omsättningsskattelag	29
1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	7	1.11. Tullag	30
Sverige	7	1.12. Lag om påförande av accis	31
Norge	8	1.13. Lag om bil- och motorcykelskatt	31
Danmark	9	1.14. Lag om skatt på motorfordon	32
Tyskland	9	1.15. Lag om bränsleavgift	32
Frankrike	10	1.16. Lag angående stämpelskatt	33
Europarådets människorättskonvention	10	1.17. Kreditskattelag	33
1.3. Bedömning av nuläget	11	1.18. Lag om charterskatt	33
Allmänt	11	1.19. Biografiskattelag	34
Systemet för ändringssökande i den indirekta beskattningen	11	1.20. Lotteriskattelag	34
Ändringssökande i högsta förvaltningsdomstolen	13	1.21. Byggskattelag	34
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	15	1.22. Konjunkturdepositions lag	34
2.1. Mål och medel	15	1.23. Lag om hundskatt	34
2.2. De viktigaste förslagen	16	1.24. Lag om skatteuppbörd	35
Överföring av de besvär som gäller den indirekta beskattningen till länsrätten	16	1.25. Lag om upphävande av 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer	35
Besvärstillståndssystemet i skatteärenden i högsta förvaltningsdomstolen	17	2. Ikraftträdande	35
3. Propositionens verkningar	18	LAGFÖRSLAGEN	36
3.1. Ekonomiska verkningar	18	1. Lag om ändring av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden	36
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	18	2. Lag om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen	37
4. Beredningen av propositionen	20	3. Lag om ändring av beskattningslagen	37
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	20	4. Lag om ändring av lagen om förskottsuppbörd	38
4.2. Remissutlåtanden	21	5. Lag om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift	38
5. Samband med andra propositioner	22	6. Lag om ändring av 21 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet	39
DETALJMOTIVERING	23	7. Lag om ändring av 48 § lagen om skatt på arv och gåva	39
1. Lagförslagen	23	8. Lag om ändring av 27 § fastighetsskattelagen	39
1.1. Lag om ändringssökande i förvaltningsärenden	23	9. Lag om upphävande av lagen angående omsättningsskatterätt	40
1.2. Lag angående Högsta förvaltningsdomstolen	24	10. Lag om ändring av omsättningsskattelagen ..	40
		11. Lag om ändring av tullagen	42

	Sida		Sida
12. Lag om ändring av lagen om påförande av accis	43	5. Lag om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift	58
13. Lag om ändring av 20 och 21 §§ lagen om bil- och motorcykelskatt	44	6. Lag om ändring av 21 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet	59
14. Lag om ändring av 32 § lagen om skatt på motorfordon	44	7. Lag om ändring av 48 § lagen om skatt på arv och gåva	59
15. Lag om ändring av 14 § lagen om bränsleavgift	45	8. Lag om ändring av 27 § fastighetsskattelagen	60
16. Lag om ändring av 92 och 98 a §§ lagen angående stämpelskatt	46	10. Lag om ändring av omsättningsskattelagen	61
17. Lag om ändring av 22 § kreditskattelagen ...	46	11. Lag om ändring av tullagen	64
18. Lag om ändring av 17 § lagen om charterskatt	47	12. Lag om ändring av lagen om påförande av accis	66
19. Lag om ändring av 14 § biografiskattelagen ..	47	13. Lag om ändring av 20 och 21 §§ lagen om bil- och motorcykelskatt	68
20. Lag om ändring av 16 § lotteriskattelagen ...	48	14. Lag om ändring av 32 § lagen om skatt på motorfordon	70
21. Lag om ändring av 17 § byggskattelagen	48	15. Lag om ändring av 14 § lagen om bränsleav- gift	71
22. Lag om ändring av 14 § konjunkturdepositions- lagen	49	16. Lag om ändring av 92 och 98 a §§ lagen angående stämpelskatt	72
23. Lag om ändring av 12 § lagen om hundskatt	49	17. Lag om ändring av 22 § kreditskattelagen ..	73
24. Lag om ändring av 12 § lagen om skatteupp- börd	50	18. Lag om ändring av 17 § lagen om charterskatt	74
25. Lag om upphävande av 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer ..	50	19. Lag om ändring av 14 § biografiskattelagen	74
BILAGOR	51	20. Lag om ändring av 16 § lotteriskattelagen ..	75
Parallelltexter	51	21. Lag om ändring av 17 § byggskattelagen ...	76
1. Lag om ändring av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden	51	22. Lag om ändring av 14 § konjunkturdeposi- tionslagen	76
2. Lag om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen	53	23. Lag om ändring av 12 § lagen om hundskatt	77
3. Lag om ändring av beskattningslagen	54	24. Lag om ändring av 12 § lagen om skatteupp- börd	77
4. Lag om ändring av lagen om förskottsupp- börd	57		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Huvuddragen i systemet för ändringssökande i den direkta beskattningen

Inkomst- och förmögenhetsbeskattningen verkställs av skattenämnden eller skattebyrån i enlighet med beskattningslagen (482/58). Sedan beskattningen för 1989 har man iakttagit ett förfarande enligt vilket de skattskyldiga tillställs en skatteutredning samt debetsedlar redan innan beskattningen slutförs. Med hjälp av detta förfarande kan åtminstone uppenbara fel genast formfritt rättas till.

Efter att beskattningen slutförts kan den skattskyldige yrka på ändring av ett felaktigt beskattningsbeslut på tre alternativa sätt: genom att lämna in en skatteanmärkning till prövningsnämnden, genom att anhålla om en skatterättelse hos skattenämnden eller genom att söka ändring i beslutet genom besvär hos länsrätten. En skatteanmärkning skall framställas inom 14 dagar från att beskattningen slutförts. En skatterättelse till den skattskyldiges fördel kan i allmänhet göras inom fem år från utgången av beskattningsåret. Man kan även rätta ett beslut som gäller efterbeskattning eller återförvisad beskattning. Beskattningen kan inte rättas om ärendet redan har avgjorts genom beslut på en skatteanmärkning eller ett besvär.

Över ett beslut som gäller en skatteanmärkning eller ett yrkande på skatterättelse kan man anföra besvär hos länsrätten. Den skattskyldige kan istället för att göra en skatteanmärkning eller yrka på en skatterättelse besvära sig direkt hos länsrätten. Om den skattskyldige besvärar sig över den ordinarie beskattningen direkt hos länsrätten handläggs besväret dock å tjänstens vägnar först som ett skatterättelseärende i skattenämnden. Tiden för den skattskyldiges besvär hos länsrätten är i allmänhet fem år och för skattetagarna sex månader från utgången av beskattningsåret.

I ärenden som nämns i lagen om förskotts- och uppskattning (418/59) och lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/63) är tiden för ordinarie besvär hos länsrätten 30 dagar. Vidare är det möjligt att anföra ett grundbesvär inom sex år från ingången av det år som följer på det då beslutet gavs.

De stadganden i lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78), lagen om källskatt på ränteinkomster (1341/90) samt fastighetsskattelagen (654/92), som gäller sökande av ändring avviker inte väsentligt från motsvarande stadganden i beskattningslagen och lagen om förskotts- och uppskattning.

Arvsskattenämnden verkställer beskattningen enligt lagen om skatt på arv och gåva (378/40). I arvsskattenämndens beslut kan man söka ändring genom besvär hos länsrätten inom 30 dagar räknat från sista dagen av den tid under vilken debetsedlarna och de övriga beskattningshandlingar som skall tillställas förvaltare eller den som avgivit deklarationen har varit tillgängliga i skattebyrån. Efter utgången av den ordinarie besvärstiden kan den skattskyldige söka ändring hos länsrätten genom grundbesvär inom fem år från ingången av kalenderåret närmast efter det då skatten debiterats.

Över länsrättens utslag kan man i allmänhet i ärenden som gäller den direkta beskattningen besvära sig hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från att beslutet delgivits. Denna besvärsmått har dock i andra ärenden än de som gäller arvs- och gåvoskatt delvis begränsats genom besvärstillstånd.

Den centralskattenämnd som verkar i anslutning till skattestyrelsen kan ge ett bindande förhandsbesked i ärenden som gäller inkomst- och förmögenhetsbeskattning, förskotts- och uppskattning, källskatt på ränteinkomster eller fastighetsskatt. Över förhandsbesked av centralskattenämnden kan man besvära sig inom 30 dagar från att beslutet delgivits direkt hos högsta förvaltningsdomstolen.

Över fastställande eller debitering av direkt skatt kan man vidare anföra ett grundbesvär enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsködningsväg (367/61) inom fem år från ingången av det år närmast efter det då skatten fastställdes eller debiterades.

Systemet för ändringssökande i den indirekta beskattningen

I omsättningsbeskattningen är utgångspunkten den att de skattskyldiga erlägger skatt enligt omsättningsskattelagen (559/91) på eget initiativ. Självbeskattningssystemet utsträcker

sig även till rättelse av fel som inträffat vid deklarationen och betalningen av omsättningsskatten. Länsskatteverket övervakar att omsättningsskatten erläggs och debiterar den skatt som inte har betalats eller återbär en överstor skatt som erlagts om den omsättningsskattskyldiga inte på eget initiativ har rättat sin felaktiga prestation. Länsskatteverket skall rätta ett felaktigt beslut om i beslutet, till följd av en ansökan eller ett besvär av den skattskyldiga eller i övrigt, kan observeras ett fel till den skattskyldigas nackdel. Rättelse skall i allmänhet verkställas inom tre år från utgången av den räkenskapsperiod för vilken den omsättningsskatt som beslutet gäller skall erläggas.

I ett beslut av ett länsskatteverk i ett omsättningsskatteärende kan ändring sökas genom besvär hos omsättningsskatterätten. Besvärstiden för den skattskyldiga är i allmänhet tre år från utgången av räkenskapsperioden och för statsombudet 30 dagar från dagen då beslutet fattades. Länsskatteverket handlägger först besvärssärendet i ett rättelseförfarande. Om länsskatteverket till alla delar godkänner den skattskyldigas yrkande, rättas det beslut som besvären gäller men sänds inte vidare till omsättningsskatterätten för att avgöras som ett besvärssärende. Om de yrkanden som framförts i besvären inte till alla delar godkänns i rättelseförfarandet överförs ärendet till övriga delar för avgörande till omsättningsskatterätten.

Över beslut av omsättningsskatterätten kan besvär i allmänhet anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från att beslutet delgivits. Besvärsrätten är dock partiellt begränsad genom besvärstillstånd.

Skatt på försäkringspremier enligt lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/66) erläggs på eget initiativ på samma sätt som omsättningsskatten. Vid rättelse av och sökande av ändring i försäkringspremieskatten iaktas i tillämpliga delar stadgandena i omsättningsskattelagen.

Stadgandena om förfarandet och sökande av ändring i tullbeskattningen ingår i tullagen (573/78). Stadgandena om tullrättelse och sökande av ändring reviderades genom en lag vid ingången av 1988 (1165/87). Över förtullning och fastställande av annan skatt meddelas ett förtullningsbeslut. Distriktstullkammaren skall rätta ett felaktigt beslut till varuhavarens fördel om den till följd av ett yrkande på tullrättelse

eller ett besvär eller av någon annan orsak finner att tull har fastställts till ett för stort belopp eller återburits till ett för litet belopp. Tullrättelse till varuhavarens fördel kan göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det under vilket tullen eller tullrestitutionen fastställts.

Ändring i en distriktstullkammarens beslut söks genom besvär hos tullstyrelsen. För varuhavaren är besvärstiden i ett ärende som gäller fastställande av tull eller tullrestitution tre år från ingången av kalenderåret efter det under vilket tull eller tullrestitution fastställdes. Om distriktstullkammaren rättar beslutet i enlighet med varuhavarens yrkanden överförs ärendet inte som ett besvärssärende för handläggning till tullstyrelsen. I annat fall skall distriktstullkammaren överföra ärendet till tullstyrelsen för att avgöras av denna. Besvärstiden för tullombudet är 30 dagar från det beslutet fattades. Över tullstyrelsens beslut kan besvär utan besvärstillstånd anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar.

De stadganden som gäller beskattningsförfarandet och sökande av ändring vid accisbeskattningen ingår för de olika accisernas del i lagen om påförande av accis (558/74). Tullverket handhar bestämmandet, debiteringen och uppbörden av accis. Stadgandena om skatterättelse, efterbeskattning och ändringssökande i lagen om påförande av accis är i stort sett desamma som motsvarande stadganden i tullagen.

I bil- och motorcykelbeskattningen har beskattningsförfarandet enligt lagen om bil- och motorcykelskatt (482/67) ordnats på olika sätt beroende på om det är fråga om beskattning av ett importerat fordon eller ett som är framställt i landet. Tullförvaltningen handhar beskattningen av importerade fordon. Skatteförvaltningen handhar beskattningen av fordon som framställts i landet. Vidare har Bilregistercentralen vissa beskattningsuppgifter. Då bil- och motorcykelbeskattningen verkställs och ändring söks beträffande dem iaktas i tillämpliga delar omsättningsskattelagen om inte annat särskilt stadgas i lagen om bil- och motorcykelskatt. Vid beskattningen av importerade bilar iaktas dock i tillämpliga delar stadgandena i tullagen. I rättspraxis har det ansetts att begränsningarna enligt omsättningsskattelagen av rätten att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte gäller bil- och motorcykelskatt. I praktiken har de flesta av de besvär

som gällt bil- och motorcykelskatt och som handlagts av högsta förvaltningsdomstolen gällt återbäring av bilskatt åt invalider.

Bilregistercentralen verkställer i allmänhet debiteringen och uppbörden av motorfordonskatt enligt lagen om skatt på motorfordon (722/66). För fordon som är registrerat utomlands och införs i Finland för tillfälligt bruk verkställs debiteringen och uppbörden av skatten dock av tullmyndigheterna. Skatterättelse kan verkställas inom två år från ingången av kalenderåret närmast efter det år som beslutet hänför sig till. Över bilregistercentralens beslut kan besvär anföras hos omsättningsskatterätten. Över tullmyndigheternas beslut kan besvär anföras hos tullstyrelsen. Besvärstiden är 30 dagar från den dag skatten har erlagts eller borde ha erlagts. Över omsättningsskatterättens och tullstyrelsens beslut kan besvär utan begränsningar av rätten att söka ändring anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från att beslutet delgivits. I ett beslut om fastställande av en bränsleavgift söks enligt lagen om bränsleavgift ändring genom besvär hos omsättningsskatterätten med iakttagande av lagen om skatt på motorfordon.

I ärenden som avses i lagen om charterskatt (976/92) söks ändring i länsskatteverkets beslut genom besvär hos länsrätten med iakttagande av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). I länsrättens utslag kan ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

I omsättningsskattelagen, tullagen, lagen om påförande av accis och lagen om charterskatt stadgas att på ärenden som nämns i dem inte skall tillämpas de stadganden om grundbesvär som ingår i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

Systemet för ändringssökande i andra skatteärenden

Länsrätterna verkar som besvärsmyndigheter då ändring söks i beslut av ett länsskatteverk i ärenden som gäller stämpelskatt som nämns i stämpelskattelagen (662/43), kreditskatt som nämns i kreditskattelagen (48/90), biografiskatt som nämns i biografiskattelagen (366/64), lotteriskatt som nämns i lotteriskattelagen (552/92) eller skattekvittning som nämns i lagen om skatteuppbörd (611/78). Hos länsrätten kan ändring sökas även i ärenden som gäller

hundskatt enligt lagen om hundskatt (590/79), byggsatt enligt byggsattelagen (54/77) och konjunkturdeposition enligt konjunkturdepositionslagen (53/77). I beslut som gäller konjunkturdepositioner kan likväl ändring sökas endast genom grundbesvär enligt 51 § 5 mom. lagen om förskottsuppbörd. I beslut av statens filmgranskningsbyrå som gäller skyldighet att erlagga biografiskatt eller biografiskattens belopp kan ändring sökas genom besvär hos statens filmnämnd så som stadgas i lagen om förrättande av filmgranskning (300/65). Över beslut av ett länsskatteverk i annat skatteuppbördsärenden än skattekvittning kan besvär anföras hos skattestyrelsen i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

I länsrättens utslag och i beslut av statens filmnämnd kan ändring i allmänhet sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Hos högsta förvaltningsdomstolen kan numera besvär anföras över utslag av länsrätten i ansökningsärenden enligt lagen angående stämpelskatt. I länsrättens utslag som givits med stöd av konjunkturdepositionslagen kan ändring inte sökas.

I andra ärenden än de som gäller lotteriskatt kan ändring sökas även genom grundbesvär enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

Ändringssökande i högsta förvaltningsdomstolen

För närvarande är utgångspunkten för ändringssökande i skatteärenden liksom även i annan förvaltningsprocess ett förvaltningsdomstolssystem med två instanser inom vilket högsta förvaltningsdomstolen fungerar som högsta rättsinstans. Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen i skatteärenden är dock begränsat genom besvärstillstånd. De ärenden som berörs av detta bestäms i det nuvarande systemet på basis av ärendenas art eller förlustvärde. Utöver dessa begränsningar förekommer vissa besvärsförbud.

Rätt att anföras besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som gäller förskottsuppbörd har från 1960 i de flesta fall förutsatt ett besvärstillstånd och från 1968 har alla ärenden rörande förskottsuppbörd omfattats av systemet med besvärstillstånd. I den beskattning som verkställs enligt beskattningslagen har besvärsrätten begränsats partiellt genom

stadgandena om besvärstillstånd från och med 1968. I samband härmed stadgades även om ett motsvarande partiellt besvärstillståndssystem för omsättningsskatteärenden. Målsättningen med begränsningarna var att minska anhopningen av ärenden i högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstillstånden enligt beskattningsslagen utsträcktes till vissa nya grupper av ärenden genom en lag 1982. Samtidigt höjdes markbeloppen för de begränsningar som baserar sig på förlustvärdets storlek.

I inkomst- och förmögenhetsbeskattningen har besvärsrätten begränsats såväl på basis av ärendets natur som förlustvärdet. Besvärstillstånd behövs i ärenden som gäller t.ex. beskattningen av naturaförmåner, skatteplikt för resekostnadsersättningar, avdrag för nedsatt skattebetalningsförmåga, avdrag från löneinkomst av utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande eller avdragbarhet för representationskostnader. Besvär kan inte heller utan besvärstillstånd anföras till den del beslutet gäller skatteplikt för inkomst eller den beskattningsbara inkomstens belopp om beloppet av den inkomst till vilken del beslutet går emot parten är uppenbart mindre än 4 000 mk eller om det är uppenbart mindre än 20 000 mk och samtidigt mindre än en tiondedel av det i beskattningen för den skattskyldige fastställda totalbeloppet av inkomsten för skatteåret. Besvär kan inte anföras utan besvärstillstånd över skatteplikt för tillgångar eller den beskattningsbara förmögenhetens belopp om beloppet av den förmögenhet till vilken del beslutet går emot parten är uppenbart mindre än 200 000 mk. Begränsningarna av besvärsrätten gäller inte frågor som ansluter sig till t.ex. den skattskyldiges skatterättsliga status. Besvärstillstånd enligt beskattningsslagen gäller inte de förhandsbesked som centralskattenämnden givit över vilka besvär kan anföras direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som gäller skatteklassificering av skogsmark kan ändring inte sökas i länsrättens utslag.

I arvs- och gåvobeskattningen har rätten att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inte begränsats på annat sätt än så att besvär överhuvudtaget inte får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen över ett beslut av länsrätten i en fråga som gäller förhandsbesked av arvsskattenämnden.

I omsättningsbeskattningen har besvärsrätten begränsats endast på basis av beslutets förlustvärde. Det fordras ett besvärstillstånd

för besvär om det skattebelopp till vilken del omsättningsskatte rättens beslut går emot parten är uppenbart mindre än 4 000 mk.

Besvärstillstånd kan i allmänhet beviljas i skatteärenden om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för enhetlig rättspraxis är av vikt att målet dras under högsta förvaltningsdomstolens prövning eller om besvären är av synnerlig betydelse för vederbörande utöver det mål det är fråga om. Skattetagarna kan beviljas besvärstillstånd endast på den förstnämnda grunden. I ärenden som gäller fastighetsskatt är besvärstillståndsgrunderna snävare än i andra skatteärenden.

Besvärstiden i högsta förvaltningsdomstolen är 60 dagar i ärenden som gäller inkomstbeskattning, förmögenhetsbeskattning, förskotts- uppbörd, arbetsgivares socialskyddsavgift och arvs- och gåvobeskattning samt i grundbesvärfrågor enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg. I övriga skatteärenden är besvärstiden 30 dagar. I ärenden som gäller den direkta beskattningen är besvärstiden dock 30 dagar i de fall då besvären gäller förhandsbesked av centralskattenämnden.

Om det erfordras ett besvärstillstånd för att besvär skall kunna anföras skall besväranden ansöka om ett besvärstillstånd enligt 13 b § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Besvären skall fogas till eller intas i ansökan. Ärenden som gäller huruvida besvärstillstånd skall beviljas handläggs i högsta förvaltningsdomstolen i en sammansättning med minst fem ledamöter på samma sätt som egentliga besvär handläggs.

Högsta förvaltningsdomstolen omfattar för närvarande utöver presidenten 20 ordinarie förvaltningsråd. Vidare har högsta förvaltningsdomstolen under de senaste åren haft 7—10 extraordinarie förvaltningsråd årligen. Högsta förvaltningsdomstolen har tidigare verkat uppdelad på tre sektioner men på grund av det stora antalet ärenden har det i högsta förvaltningsdomstolen funnits en fjärde sektion sedan 1980. Skatteärendena handläggs för närvarande i två sektioner.

1.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Sverige

De centrala stadgandena om skatte-

förvaltningens organisation, beskattningsproceduren och skatteprocessen reviderades i början av 1991. I ärenden som gäller inkomstbeskattning har den skattskyldiga för närvarande i allmänhet under en tid om fem år från utgången av beskattningsåret en möjlighet att begära rättelse av ett beslut. Tiden för den skattskyldiga att anföra besvär i *länsrätten*, som verkar som förvaltningsdomstol i första instans, är i allmänhet fem år och för skatteparterna ett år från utgången av beskattningsåret. Den skattskyldigas besvär handläggs först i ett rättelseförfarande och om den skattskyldiges yrkanden då godkänns till alla delar förfaller besvären. Om de yrkanden som den skattskyldige framför i sina besvär helt eller delvis förkastas överförs ärendet å tjänstens vägnar till *länsrätten* för att avgöras vid denna. Över *länsrättens* utslag kan besvär anföras inom två månader hos *kammarrätten*. Över *kammarrättens* utslag kan besvär, om domstolen beviljar besvärstillstånd, anföras inom två månader hos *regeringsrätten* som är den högsta förvaltningsdomstolsinstansen.

De stadganden som gäller rättelse och ändringssökande i mervärdesbeskattningen sammanfaller för närvarande i tillämpliga delar med motsvarande stadganden som gäller inkomstbeskattningen. De nya stadgandena gäller dock inte den mervärdesbeskattning som sker i samband med import över vilken besvär kan anföras hos tullstyrelsen. Över tullstyrelsens beslut kan besvär anföras hos *kammarrätten* och över *kammarrättens* utslag hos den högsta förvaltningsdomstolsinstansen då denna beviljar besvärstillstånd. Stadgandena om beskattningsförfarandet och ändringssökande i arvs- och gåvobeskattningen avviker väsentligt från det förfarande som iakttas vid inkomstbeskattningen. I detta sammanhang handlägger de allmänna domstolarna ärenden som gäller sökande av ändring.

I Sverige omfattar förvaltningsdomstolssystemet tre nivåer. *Länsrätterna*, 24 till antalet, omformades på 1970-talet till självständiga domstolar. Som följande högre rättsinstans verkar fyra *kammarrätter*. *Regeringsrätten* har från 1962 verkat närmast som en prejudikatdomstol. Den beviljar besvärstillstånd om det för styrningen av rättspraxisen är av vikt att ärendet avgörs i *regeringsrätten* eller om det föreligger särskilda skäl att pröva ärendet t.ex. en grund för återbrytning eller att ett väsentligt misstag utgjort en grund för avgörandet i

kammarrätten eller att *kammarrätten* lämnat väsentliga omständigheter obeaktade. Stadgandena om besvärstillstånd gäller inte de förhandsbesked som skatterättsnämnden ger varför besvär över dem kan anföras direkt hos *regeringsrätten* utan besvärstillstånd. För att beviljas besvärstillstånd skall besväranden i sin besvärsskrift framlägga de skäl på vilka han grundar sin begäran om besvärstillstånd. I *regeringsrätten* kan man inte i allmänhet presentera en ny utredning i ett ärende som omfattas av besvärstillståndssystemet annat än av särskilda skäl.

Regeringsrätten verkar i tre sektioner och har sammanlagt 20 ledamöter. *Regeringsrätten* är i allmänhet beslutför med fem ledamöter men en sektion kan avgöra ett besvärssärende även med fyra ledamöter om tre av dem är eniga om hur saken skall avgöras. Huruvida besvärstillstånd skall beviljas kan man nuförtiden besluta om i en sammansättning med en, två eller tre ledamöter.

Skatteärendena utgör i Sverige ungefär hälften av besvärssärenden i *länsrätterna*. Till *länsrätterna* inkom 1971 ungefär 71 000 skattebesvär. Till *kammarrätterna* inkom samma år ungefär 8 500 skattebesvär. Till *regeringsrätten* inkommer årligen sammanlagt ungefär 5 000—6 000 ärenden av vilka skatteärendenas andel är 2 000—2 400 eller ungefär 40 procent.

I Sverige tillsattes 1989 en kommitté (domstolsutredningen) som skulle utreda möjligheterna att utveckla domstolsväsendet. Kommittén hade även i uppdrag att utveckla förvaltningsprocessen. I uppdraget uppställdes som ett mål att ärendena inte skall handläggas i onödigt många rättsinstanser. Tyngdpunkten i systemet för sökande av ändring skulle enligt uppdraget finnas i den första instansen. En av kommitténs uppgifter var att utreda möjligheterna att i vissa skatteärenden utsträcka besvärstillståndssystemet till *kammarrätterna*. I sitt betänkande (statens offentliga utredningar 1991:106) ansåg kommittén att många omständigheter talar för en övergång till ett besvärstillståndssystem i *kammarrätterna* i vissa grupper av ärenden men att det inte nu var rätt tidpunkt att genomföra en sådan reform.

Norge

I Norge finns inga förvaltningsdomstolar varför skatteärendena handläggs vid allmänna

domstolar. I praktiken ligger huvudvikten dock på skatteförvaltningens interna förfaranden för sökande av ändring och skattemyndigheterna har i allmänhet relativt flexibla möjligheter att ändra sina beslut.

Yrkanden på ändring av inkomstbeskattningen behandlas i allmänhet först av den lokala skattenämnden (*ligningsnemnd*). Härfter kan besvär anföras över beslutet hos den lokala skattebesvärsnämnden (*overligningsnemnd*) som i inkomstbeskattningen i allmänhet är den högsta instansen för sökande av ändring. I vissa fall kan ytterligare anföras besvär över beslutet hos landskapets skattenämnd (*fylkesskattenemnd*) och hos den riksomfattande skattenämnden (*riksskattenemnd*). Besvärstiden för den skattskyldiga är i allmänhet tre veckor från att beslutet delgivits. Skattemyndigheterna kan i många fall ändra inkomstskattebeslutet till den skattskyldigas fördel eller till hans nackdel även utan besvär. I sådana fall kan ändringar beträffande inkomst eller avdrag ofta beaktas i ett summariskt förfarande även senare än vid beskattningen för det aktuella skatteåret.

Det förfarandet som iakttas vid ändringssökande i arvs- och gåvobeskattningen samt mervärdesbeskattningen avviker i viss mån från det förfarande som iakttas i inkomstbeskattningen. I mervärdesbeskattningen kan man begära att länsskatteverket rättar sitt beslut och över detta beslut kan besvär anföras hos skattedirektoratet som motsvarar vår skattestyrelse. Vid mervärdesbeskattningen kan den skattskyldiga anföra besvär i ärenden som gäller beskattning enligt prövning och skatteförhöjning till en särskild mervärdesskattenämnd. För tullbeskattningen svarar tullförvaltningen som också handlägger ändringsyrkanden som gäller tullbeskattningen.

För alla skatteformer gäller att man över skattemyndigheternas beslut kan väcka talan vid en allmän domstol. Talan skall i allmänhet väckas inom sex månader från att skattemyndighetens beslut delgivits. Väckande av talan förutsätter inte i allmänhet att man redan nyttjat skatteförvaltningens interna förfarande för sökande av ändring men det är i praktiken sällsynt att talan väcks.

Danmark

I Danmark handläggs yrkanden på ändring i

beskattningen i huvudsak av särskilda organ som inrättats för sökande av ändring i skatteärenden. I ett skatteärende kan talan väckas också vid en allmän domstol. I Danmark finns inga allmänna förvaltningsdomstolar.

I Danmark har man 1990 förenat organisationen för den direkta och indirekta beskattningen och förenklat systemet för sökande av ändring i beskattningen. I inkomstbeskattningen omfattar förvaltningens interna förfarande för sökande av ändring nuförtiden två instanser. I ett beslut av en skattebyrå kan ändring sökas inom en månad hos den lokala skattebesvärsnämnden (*skatteankenævnet*). Över dess beslut kan besvär anföras inom tre månader hos den riksomfattande skattebesvärsnämnden (*landsskatteretten*). För handläggningen av ärenden i den lokala och riksomfattande skattebesvärsnämnden har stadgats frister på tre och sex månader. Om nämnden inte har avgjort ärendet inom denna frist efter att besvären inlämnats kan den skattskyldiga föra ärendet direkt till följande instans för ändringssökande. Det förfarande för ändringssökande som iakttas i arvs- och gåvoskatteärenden avviker väsentligt från förfarandet i inkomstskatteärenden.

De regionala skattemyndigheterna handhar nuförtiden övervakningen av att mervärdes-skatten erläggs, att obetald skatt debiteras och att överstor skatt återbärs. Den skattskyldiga kan söka ändring i ett beslut av den regionala skattemyndigheten hos den riksomfattande mervärdesskattenämnden.

Talan vid en allmän domstol kan i allmänhet väckas inom tre månader från att beslutet delgivits men i ett ärende som gäller inkomstbeskattning skall det väckas senast inom tre år från utgången av skatteåret. För att talan skall kunna väckas förutsätts det i allmänhet att de övriga möjligheterna att söka ändring i ärendet först har nyttjats.

Tyskland

I Tyskland har stadgandena om beskattningsförfarandet för alla beskattningsformer intagits i en enda lag (Abgabenordnung) och på motsvarande sätt har om ändringssökande i skatteärenden stadgats i skatteprocesslagen (Finanzgerichtsordnung) som gäller för alla skatteformer. Det föreligger vissa skillnader i förfarandet i de olika skatteformerna men ut-

gångspunkten för stadgandena är att förfarandet i de olika skatteformerna skall vara så enhetligt som möjligt. Den skattskyldiga kan begära rättelse av ett skattebeslut som rör den direkta eller indirekta beskattningen, inom en månad från att beslutet delgivits. Skattebyrån är inte vid rättelse av ett beslut bunden vid den skattskyldiges yrkanden utan kan rätta beslutet även utöver dessa antingen till den skattskyldiges fördel eller nackdel. Skattemyndigheterna har även i övrigt relativt flexibla möjligheter att ändra ett skattebeslut.

I Tyskland handläggs skatteärenden av särskilda skattedomstolar. Skattedomstolssystemet omfattar två instanser i motsats till det allmänna förvaltningsdomstolssystemet till vilket hör tre domstolsinstanser. Den skattskyldiga har rätt att besvära sig över skattebyråns rättelsebeslut inom en månad hos skattedomstolen i delstaten (*Finanzgericht*). Över ett beslut av skattedomstolen i delstaten kan vardera parten besvära sig inom en månad hos förbundsstatens skattedomstol (*Bundesfinanzhof*). Denna besvärsmått är dock begränsad så att det för ett besvär krävs en rekommendation av skattedomstolen i delstaten, om inte ärendets ekonomiska betydelse överskrider en bestämd gräns. En rekommendation kan ges t.ex. då det är nödvändigt att få ett prejudikat i den fråga som besvären avser. I förbundsstatens skattedomstol kan man inte förete ny utredning i ärendet. I vissa fall kan besvär anföras över utslag av förbundsstatens skattedomstol på statsförfattningsrättsliga grunder hos förbundsstatens statsförfattningsdomstol.

Frankrike

I Frankrike handläggs skattebesvär av de allmänna förvaltningsdomstolarna. Systemet med förvaltningsdomstolar omfattar tre instanser. Över ett skattebeslut kan besvär anföras hos en allmän förvaltningsdomstol (*tribunal administratif*) först efter att man först sökt ändring i ärendet hos skattemyndigheterna. Besvär skall anföras inom två månader från att skatteförvaltningen har gett ett beslut över yrkandet på rättelse. Om skattemyndigheterna inte har gett ett beslut över yrkandet på rättelse inom sex månader från att rättelseyrkandet framställdes kan den skattskyldiga besvära sig direkt i ärendet. Skattemyndigheterna kan också överföra rättelseyrkandet till en förvaltnings-

domstol för handläggning varvid rättelseyrkandet betraktas som ett besvär. Över ett beslut av tribunal administratif anföras besvär hos en av fem *cour administratif d'appel*.

Den högsta förvaltningsdomstolen (*Conseil d'Etat*) verkar i skatteärenden som en kassationsdomstol varför den alltså prövar enbart rättsfrågan men inte fakta i ärendet. I den högsta instansen förutsätts även ett tillstånd att söka ändring vilket kan förvägras om det föreligger ett processhinder för ett besvär eller om det inte har framförts beaktansvärda grunder som stöd för besvären.

Europarådets människorättskonvention

Den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna i praktisk tillämpning trädde i kraft på ett för Finland bindande sätt i maj 1990 då det samtidigt blev en del av den interna statliga rätten (FördrS 18 och 19/1990). Individens rättsskydd och rättsskyddsförfarandet behandlas i avtalets 6 artikel. Enligt denna är envar berättigad till en opartisk och offentlig rättgång inom skälig tid ("a fair and public hearing") inför en oavhängig och opartisk domstol, som upprättats enligt lag, då beslut skall fattas om hans rättigheter och skyldigheter ("civil rights and obligations") eller om ett åtal för brott som skall väckas mot honom. Vidare skall domen avkunnas offentligt ("pronounced publicly"). För straffprocessens del har konventionen kompletterats med bestämmelserna i det sjunde tilläggsprotokollets 2—4 artiklar i vilka det förutsätts bl.a. att det är möjligt att få ett brottmål handlagt av två domstolsinstanser om det inte är fråga om ett obetydligt brott. Finland har då avtalet ratificerades intagit ett förbehåll som gäller rätten till muntlig förhandling bl.a. vid länsrätten och högsta förvaltningsdomstolen.

Oberoende av ordalydelsen i konventionens 6 (1) artikel begränsas tillämpningen av denna inte enbart till brottmål och till sådana ärenden som i det finska rättssystemet uppfattas som privaträttsliga. I de avgöranden som gällt artikelns tillämpningsområde har de privaträttsliga och offentligrättsliga synpunkter som ansluter sig till ett enskilt ärende ofta vägt mot varandra och artikeln har ansetts tillämplig även på sådana ärenden som i det finska systemet anses höra till den offentliga rätten fastän de privaträttsliga synpunkterna domin-

erar. Sådana är t.ex. ärenden som gäller återkallande av näringsstillstånd, expropriationstillstånd samt beviljande av sociala förmåner. I den praxis som den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har utformat har tillämpningsområdet för konventionens 6(1) artikel fortsättningsvis vidgats till nya områden inom förvaltningsprocessen men man har varit av den åsikten att sedvanliga skattebesvärärenden inte enligt den nuvarande rättspraxisen omfattas av tillämpningsområdet för denna artikel.

1.3. Bedömning av nuläget

Allmänt

Utmärkande för det nuvarande rättsskyddssystemet inom beskattningen är att förfarandet och organisationen uppvisar olikheter i de olika skatteformerna. Detta grundar sig delvis på de individuella särdragen i de olika skatteformerna. T.ex. för rättelse och ändringssökande beträffande de skatter som skall erläggas på eget initiativ föreligger vissa avvikelser jämfört med motsvarande system i de skatteformer för vilka skattens belopp fastställs genom ett beslut av skattemyndigheterna. Även sådana faktorer som hör samman med de olika skatteformernas historiska utveckling utgör ofta bakgrund till olika förfaringssätt och en oenhetlig organisation.

Då man bedömer behovet att utveckla det nuvarande systemet skall man utöver enskilda rättsskyddsfaktorer beakta systemet som en helhet. På bedömningen av de olika utvecklingsalternativen inverkar även de resurser som står till förfogande då systemet för rättelse och sökande av ändring i beskattningen skall utvecklas.

Verkställandet av beskattningen och rättelseförfarandet står i en nyckelposition inom rättsskyddssystemet i beskattningen. Det är för den skattskyldiga av vikt att ett på fakta baserat och lagenligt beslut kan fås i ett så tidigt skede som möjligt av förfarandet. Det stora antalet skattebeslut och de frister som hör samman med verkställandet av inkomstbeskattningen gör det svårare att fatta riktiga beskattningsbeslut i beskattningsförfarandet varför ett effektivt rättelseförfarande utgör en väsentlig del av beskattningens rättsskyddssystem.

Länsrätterna handlägger i allmänhet skatte-

besvär som första domstolsinstans. De besvär som gäller omsättningsbeskattningen handläggs dock i omsättningsskatterätten. I ärenden som gäller tullbeskattning verkar tullstyrelsen som första besvärinstans. Systemet för sökande av ändring är sålunda organisatoriskt splittrat. Denna splittring minskar systemets klarhet ur den skattskyldigas synvinkel, gör det svårare att utnyttja besvärsmyndigheternas resurser på ett ändamålsenligt sätt och är ägnad att orsaka omotiverade olikheter i tillämpningen inom olika skatteformer.

Den skattskyldige har i allmänhet en möjlighet att söka ändring i ett beslut av en besvärsmyndighet genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsförbud är sällsynta i skatteärenden. Besvärsrätten har dock i ett flertal fall begränsats genom besvärstillstånd. Det partiella besvärstillståndssystemet i skatteärenden är oenhetligt i de olika skatteformerna. I det nuvarande systemet kan man inte heller alltid beakta den skattskyldigas faktiska behov av att söka ändring. Oberoende av det gällande systemet med besvärstillstånd i skatteärenden handläggs en med hänsyn till högsta förvaltningsdomstolens ställning som högsta domstolsinstans avsevärd mängd skatteärenden i högsta förvaltningsdomstolen. Detta försvårar för sin del högsta förvaltningsdomstolens möjligheter att fort skapa prejudikat i sådana ärenden i vilka detta skulle vara viktigt för skattepraxisen.

Systemet för ändringssökande i den indirekta beskattningen

Omsättningsbeskattningen. Rättelseförfarandet i omsättningsbeskattningen är till sin struktur och funktion klart. De nuvarande stadgandena om förfarandet är tidsenliga och felaktiga beslut kan i allmänhet rättas till på ett smidigt sätt. Utvecklandet av rättelseförfarandet har minskat antalet besvär som inkommer till omsättningsskatterätten så att då det fram till 1988 i allmänhet anlände 2000—3000 besvär årligen det under åren 1989—1992 årligen har anlånt endast 900—1200 besvär. År 1992 var besvaren i genomsnitt anhängiga ungefär 13,5 månader och handläggningstiden i omsättningsskatterätten i medeltal ungefär 9 månader.

Omsättningsskatterätten är en riksomfattande specialdomstol som inledde sin verksamhet 1970. Till dess hade de besvärärenden som

gällde omsättningsbeskattningen handlagts av omsättningsskattekontoret som var underställt finansministeriet och till vars uppgifter även hörde att leda och övervaka omsättningsbeskattningen. Omsättningsskatteärenden behandlades under den tiden avskilt från övriga skatteärenden också inom beskattningens distriktsförvaltning. Inrättandet av omsättningsskatterätten hörde samman med en omfattande reform av skatteförvaltningen vid vilken omsättningsskattekontoret indrogs och uppgifterna att leda och övervaka beskattningen överfördes till skattestyrelsen. Det krävdes sålunda inga anmärkningsvärda administrativa omorganiseringar för att inrätta ett nytt organ. Då omsättningsskatterätten inrättades för att handlägga ärenden som gällde sökande av ändring kunde sakkunskapen överflyttas från omsättningsskattekontoret till den nya besvärinstansen. För att en specialdomstol borde inrättas talade då även det att de länsrätter som verkade vid länsstyrelserna inte ännu var självständiga förvaltningsdomstolar.

Beskattningens distriktsförvaltning förnyades 1989 så att de särskilda omsättningsskattebyråerna indrogs och deras uppgifter överfördes på länsskatteverken. Samtidigt ändrades även de stadganden som gäller beskattningsförfarandet och rättelseförfarandet i omsättningsbeskattningen så att de närmade sig motsvarande stadganden i inkomstbeskattningen. Vid den lagtekniska helhetsreform av omsättningsbeskattningen som trädde i kraft den 1 oktober 1991 samt vid beredningen av den reform som gäller en övergång till ett mervärdesskattesystem, har ett mål varit att ändra även de materiella stadgandena i omsättningsbeskattningen så att de närmar sig den övriga skattelagstiftningen.

Omsättningsskatterättens ställning som specialdomstol kan bedömas ur många olika synvinklar. Behovet av en specialdomstol kan grunda sig närmast på det att en till mängden stor grupp av ärenden kräver en speciell sakkunskap som inte kan säkras i allmänna förvaltningsdomstolar. Den grupp av ärenden som hör till omsättningsskatterättens behörighet kan inte för närvarande betraktas som omfattande. Handläggningen av omsättningsskatteärenden förutsätter inte heller ett sådant särskilt förfarande som inte skulle kunna iaktas vid en allmän förvaltningsdomstol.

Omsättningsskattens natur som en skatt som skall övervältras, har inneburit att man har

betonat kravet på neutralitet i omsättningsbeskattningen. I omsättningsskatteärenden har det ansetts särdeles viktigt att avgörandena inte uppvisar väsentliga regionala olikheter eftersom en oenhetlig praxis skulle inverka på konkurrenssituationen för de skattskyldiga. Omsättningsskatterättens ställning som en riksomfattande specialdomstol har för sin del säkrat en regional enhetlighet i rättspraxisen.

Fastän omsättningsskatterätten har handhaft de uppgifter väl som anförtratts den kan man inte idag betrakta det som motiverat, med hänsyn till rättsskyddssystemets allmänna struktur, att upprätthålla en specialdomstol för handläggning av besvär som gäller omsättningsskatt. Nedgången i antalet inkomna besvär har för sin del minskat behovet av att avgöra ärendena i en specialdomstol. Att upprätthålla en särskild enhet för handläggning av besvär som gäller en till antalet obetydlig grupp av ärenden är också ur en ekonomiskt synvinkel sett oförmånligt. En förstärkning av omsättningsskatterättens ställning kunde närmast ske endast så att de skattebesvär som för närvarande hör till tullstyrelsens behörighet överförs till omsättningsskatterätten. Detta innebär dock inte att omsättningsskatterättens uppgifter skulle öka väsentligt då man beaktar de av skattestyrelsen handlagda skattebesvärens natur och antal.

Vid beskattningen av försäkringspremier är antalet skattskyldiga lågt varför det också förekommer ett fåtal skattebesvär. I fråga om förfarandet för rättelse och sökande av ändring i beskattningen av försäkringspremier iaktas för närvarande vad som stadgats om omsättningsbeskattning. Det är skäl att bibehålla denna enhetlighet i regleringen.

Den övriga indirekta beskattningen. Det åligger för närvarande tullnämnden vid tullstyrelsen att som första instans avgöra besvärssärenden som gäller tullbeskattning och accisbeskattning. Tullnämndens verksamhet är avskild från den övriga verksamheten vid tullstyrelsen. Som ordförande för nämnden tjänstgör dock tullstyrelsens generaldirektör och medlemmarna i nämnden utses bland tullstyrelsens tjänstemän. Ett principiellt problem är att tullstyrelsen i samma ärenden verkar såväl som en central förvaltningsmyndighet och som ett lagskipningsorgan.

Tullstyrelsens verksamhet som besvärsmyndighet har gjort det möjligt för tullstyrelsen att utnyttja de upplysningar man fått vid hand-

läggningen av besvär vid utvecklingen av förvaltningen och lagstiftningen. Förutsättningarna för tullstyrelsen att leda och utveckla verksamheten inom förvaltningsområdet kan dock säkras utan den behörighet att avgöra skattebesvär som nu tillkommer denna.

Att tullstyrelsen verkar som besvärsmyndighet har motiverats även med att det då de ärenden som gäller tullbeskattning skall avgöras behövs en speciell sakkunskap om tullbeskattning. De flesta av de besvär som tullstyrelsen handlägger gäller dock för närvarande restitution av bil- och motorcykelskatt åt invalidier. Antalet övriga besvär som gäller tullbeskattning har klart minskat under de senaste åren. Vid tullstyrelsens handläggning för närvarande årligen 850—1300 skattebesvär av vilka 700—900 gäller bil- och motorcykelskatt. År 1992 var antalet skattebesvär exceptionellt lågt eller sammanlagt ungefär 700 av vilka ungefär 300 gällde bil- och motorcykelskatt. I en del av besvären är det fråga om tulltariffpositioner. I dessa ärenden iaktas enhetliga internationella rekommendationer. Tillämpningen av tulltarifferna kräver även specialkunskap om positionerna. Ifall dessa besvär skulle avgöras av en annan myndighet än tullstyrelsen kunde tullstyrelsen vid behov ge utlåtanden om t.ex. innehållet i och tolkningen av internationella konventioner eller rekommendationer till den myndighet som avgör ärendet. En allmän utvecklingslinje inom förvaltningen och rättsskyddssystemet är att i allt högre grad överföra handläggningen av besvär från förvaltningsmyndigheterna till ett av dem oberoende domstolsväsende.

Över tullstyrelsens beslut kan för närvarande besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen utan besvärstillstånd. Det är inte sakenligt att utsträcka besvärstillståndssystemet till de ärenden i vilka högsta förvaltningsdomstolen verkar som enda förvaltningsdomstol. Å andra sidan kan besvärstillståndssystemet i omsättningsskatteärenden samt bil- och motorcykelskatteärenden inte, på grund av kravet på enhetlighet, avgränsas så att de besvär som gäller avgöranden av länsskatteverken skulle omfattas av besvärstillståndssystemet medan de besvär som gäller avgöranden av distriktstullkammaren i motsvarande ärenden inte skulle omfattas av besvärstillståndssystemet.

Sökande av ändring i bil- och motorcykelbeskattningen och motorfordonsbeskattningen motsvarar även för närvarande sökande av

ändring i omsättningsbeskattningen och tullbeskattningen. Det är skäl att fortsättningsvis bibehålla denna enhetlighet.

Ändringssökande i högsta förvaltningsdomstolen

Det partiella besvärstillståndssystemet i skatteärenden. Det partiella besvärstillståndssystemet som för närvarande tillämpas på skatteärenden har i praktiken visat sig vara besvärligt. De begränsningar som grundar sig på ärendets natur är i vissa fall beroende av tolkning. De nuvarande begränsningarna av besvärstillståndet kan också orsaka situationer i vilka besvärsrätten i olika ärenden bedöms sinsemellan olika t.ex. på grund av att förhållandet mellan förlustvärdet och den skattskyldigas beskattningsbara inkomst är olika fastän besluten gäller ärenden som är såväl kvalitativt som till markbeloppet likartade.

De begränsningar som baserar sig på förlustvärdet förutsätter att länsrätten i sin besvärundervisning intar en beräkning av storleken på beslutets förlustvärde och i inkomstbeskattningen ofta även av förhållandet mellan förlustvärdet och totalbeloppet av den beskattningsbara inkomsten. Det besvärstillståndssystem som är i kraft är speciellt besvärligt då det i länsrättens utslag finns ett flertal punkter som med hänsyn till besvärsrätten står i olika ställning.

Den skattskyldiga kan inte alltid då han anför besvär hos länsrätten veta om han har rätt att utan besvärstillstånd anföras besvär över länsrättens utslag ifall detta är för honom negativt. Med hänsyn till den skattskyldiges rättsskydd och effektiviteten i systemet för ändringssökande är det viktigt att den skattskyldiga presenterar all den till buds stående utredningen senast i länsrätten. Det är även av denna orsak skäl att göra systemet klarare.

Det finns ingen årlig statistik över de begränsningar av besvärsrätten som gäller utslag av länsrätterna men t.ex. fördelningen av de utslag i skatteärenden som gavs av länsrätten i Nylands län under perioden januari-februari 1990 var för olika grupper av begränsningar i besvärsrätten följande:

— omfattas till alla delar av besvärstillståndssystemet 46 %

— omfattas delvis av besvärstillståndssystemet 9 %

— omfattas till alla delar av besvärstillståndssystemet 6 %

— utan begränsningar i rätten att söka ändring 39 %.

På motsvarande sätt omfattades enligt den urvalsundersökning som förvaltningsrättskipningskommittén (kommittébetänkande 1985: 48) gjorde 1984 ungefär 60 % av de utslag som länsrätterna gav i inkomst- och förmögenhetsskatteärenden delvis eller till alla delar av besvärstillståndssystemet.

Skatteärendena utgör den största enhetliga gruppen av ärenden bland de besvärärenden som högsta förvaltningsdomstolen handlägger. I högsta förvaltningsdomstolen avgjordes 1992 sammanlagt 5 388 ärenden av vilka 1 733 var skatteärenden. Bland de ärenden som avgjordes ingår då såväl besvär som ansökningsärenden. Till högsta förvaltningsdomstolen inkom besvärärenden under 1988—1992 som följer:

	1988	1989	1990	1991	1992
Inkomna skatteärenden	1 975	1 775	1 900	1 889	1 990
Inkomna besvärärenden					
sammanlagt	5 530	5 027	4 943	5 163	6 827
Skatteärendenas andel av de inkomna besvärärendena	36 %	35 %	38 %	37 %	29 %

Till högsta förvaltningsdomstolen har 1991 och speciellt 1992 inkommit väsentligt fler ärenden än tidigare. Detta har berott på att antalet andra ärenden än skatteärenden har ökat i antal. T.ex. det stora antalet ärenden 1992 jämfört med tidigare år har närmast berott på en ökning av antalet besvär som gäller ärenden rörande avgångsbidrag och pensioner.

Högsta förvaltningsdomstolen har under 1988—1992 ändrat det utslag över vilket besvär anförts i ungefär 15—25 % av alla de skatteärenden som avgjorts. Vidare har ett skatteärende återförvisats till en lägre myndighet i ungefär 4—8 % av avgörandena.

Av de avgöranden i skatteärenden som högsta förvaltningsdomstolen ger publiceras för närvarande ungefär 150—200 fall årligen i det adb-baserade Finlexregistret. Av dessa avgöranden publiceras ungefär 70—120 även i högsta förvaltningsdomstolens årsbok.

En uppgift för den högsta rättsinstansen är

att ge avgöranden som gör rättspraxisen enhetlig i sådana tolkningsfrågor som har betydelse utöver det enskilda fall som besvären gäller. Högsta förvaltningsdomstolens prejudikat har betydelse för att praxisen i skatteärenden blir enhetlig särskilt då det är fråga om tolknings-situationer som ansluter sig till ny skattelagstiftning eller nya ekonomiska fenomen. I sådana ärenden borde den högsta rättsinstansen kunna fördjupa sig särskilt i motiveringarna. Vidare är det i sådana ärenden som har allmän betydelse av vikt att avgörandena fattas snabbt. Man borde kunna fatta snabba avgöranden även då det är fråga om att ge rättsskydd i ett ärende som är av vikt för en enskild skattskyldig.

I den högsta rättsinstansens verksamhet är det betydelsefullt med enhetlighet i de avgöranden som den fattar. Ju större den högsta rättsinstansen är desto svårare är det att upprätthålla denna enhetlighet. I högsta förvaltningsdomstolen har en fjärde sektion verkat sedan 1980 och skatteärenden har behandlats i två sektioner. Med hänsyn till enhetligheten i praxisen skulle det vara betydelsefullt att skatteärendena kunde handläggas i en sektion.

Av dessa orsaker borde antalet skattebesvär som upptas till avgörande i högsta förvaltningsdomstolen minskas. Man kan sträva efter att minska antalet skattebesvär i den högsta förvaltningsdomstolsinstansen genom att göra den materiella lagstiftningen klarare samt genom att utveckla förfarandet för rättelse och sökande av ändring i de lägre instanserna så, att felaktiga beslut kan rättas i ett så tidigt skede som möjligt. Uppenbarligen kommer antalet besvär inte att nedgå väsentligt om inte rätten att söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen begränsas mer än för närvarande. Behovet av att minska antalet besvär skall dock inte bedömas enbart med hänsyn till skatteärenden. Vidare bör man tillse att rättsskyddssystemet i skatteärenden som en helhet fungerar minst lika bra och är minst lika effektivt som rättsskyddssystemet i övriga förvaltningsärenden.

I tviste- och brottmål övergick man vid början av 1980 till ett allmänt besvärstillståndssystem för de ärenden i vilka högsta domstolen verkar som instans då ändring söks i ett beslut av en hovrätt. Ett viktigt mål för reformen var att förhindra en anhopning av ärenden och att göra rättegången snabbare. Antalet ärenden som inkommer till högsta domstolen har efter

reformen minskat så att då 6 663 ärenden var anhängiga i högsta domstolen vid utgången av 1979 var 1 401 ärenden anhängiga vid utgången av 1992.

Högsta förvaltningsdomstolens ställning som den högsta förvaltningsdomstolsinstansen är annorlunda än högsta domstolens ställning som högsta allmänna domstol eftersom det allmänna domstolsväsendet har tre instanser. Även i de fall då högsta domstolen inte beviljar besvärstillstånd har saken i allmänhet redan prövats vid två domstolar. Däremot finns det inte ett domstolssystem med två instanser under den högsta förvaltningsdomstolen. Att skatterättsförfarandet har utvecklats och länsrätterna ombildats till organisatoriskt självständiga domstolar har dock inneburit att rättsskyddet för enskilda skattskyldiga för närvarande säkras i de flesta fall senast i länsrätternas.

Grunderna för besvärstillstånd och besvärsförfarandet. Grunderna för besvärstillstånd i skatteärenden är för närvarande i vissa situationer alltför snäva. Besvärstillstånd kan i allmänhet inte beviljas om högsta förvaltningsdomstolen redan har beviljat besvärstillstånd för ett likartat ärende som gäller en annan skattskyldig och ärendet inte för sökanden är av mycket stor betydelse i ett annat ärende. Besvärstillstånd kan t.ex. inte beviljas på den grund att det föreligger ett uppenbart fel i beslutet. Länsrätterna kan själva rätta skrivfel i sina beslut men det är inte möjligt att rätta andra fel.

I vissa fall kan högsta förvaltningsdomstolen återbryta eller undanröja ett felaktigt beslut med stöd av lagen om extraordinarie ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66). Extraordinarie medel för ändringssökande kan för närvarande användas i vissa fall även då besvärstillstånd inte kan beviljas. I praktiken skulle det dock vara ändamålsenligt att besvärstillstånd kunde beviljas i samtliga sådana fall då utslaget kunde återbrytas eller undanröjas till följd av extraordinarie ändringssökande.

Det är av vikt för enhetlighet och klarhet i rättssystemet att besvärstillståndsgrunderna är så enhetliga som möjligt i olika slag av ärenden. Centrala besvärstillståndsstadganden är stadgandena i 30 kap. (104/79) rättegångsbalken vilka tillämpas i högsta domstolen och stadgandena om besvärstillstånd i 17 kap. (467/87) vattenlagen (264/61) vilka tillämpas i vattenärenden såväl i högsta domstolen som i

högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstillståndsgrunderna enligt 30 kap. 3 § rättegångsbalken och 17 kap. 4 § vattenlagen avviker till ordalydelsen något från varandra men innehållsmässigt motsvarar de varandra så att i vardera ingår en prejudikatsgrund, en återbrytningsgrund samt annat vägande skäl. I vattenlagen betonas dock ärendets särskilda betydelse som ett sådant annat vägande skäl av vilket besvärstillstånd kan beviljas, eftersom det är utmärkande för vattenärenden att de de har omfattande verkningar.

Besvärstiderna i högsta förvaltningsdomstolen är i det gällande systemet inte enhetliga i de olika skatteformerna. I vissa fall kan en besvärstid om 30 dagar vara alltför kort eftersom skatteärendena kan vara omfattande och det kan vara fråga om beskattningen av ett flertal skattskyldiga som står i intressegemenskap sinsemellan. En kort besvärstid kan medföra att man blir tvungen att tillställa högsta förvaltningsdomstolen besvär som är ofullständiga.

De gällande stadgandena om besvärstillstånds-förfarandet kan vara svårförståeliga för besväranden. Det nuvarande förfarandet är onödigt tungt även för högsta förvaltningsdomstolen eftersom frågan om huruvida besvärstillstånd skall beviljas handläggs i en sammansättning med fem ledamöter på samma sätt som de egentliga besvären.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Mål och medel

Det viktigaste målet för reformen är att utveckla systemet för ändringssökande i beskattningen så att detta blir klarare och effektivare än för närvarande. Strävan är också att förenhetliga systemet för ändringssökande i de olika skatteformerna. Vidare är ett mål för propositionen att det inte skall föreligga onödiga skillnader mellan systemet för sökande av ändring i beskattningen och det allmänna systemet för sökande av ändring i förvaltningsärenden.

Utgångspunkten för de förslag som gäller revideringen av besvärstillståndssystemet i skatteärenden är att utveckla förfarandet för skatterättelse och för ändringssökande så att ett lagenligt och faktabaserat skattebeslut kunde

fås i ett så tidigt skede av förfarandet som möjligt samt att rättelse av fel skulle vara så enkelt och till sina kostnader förmånligt som möjligt såväl ur den skattskyldiges som förvaltningens synvinkel. I den direkta beskattningen är målet ett system i vilket man alltid först skall söka ändring i ett beslut av en skattebyrå med ett rättelseyrkande hos skattenämnden innan besvär kan anföras i ärendet hos länsrätten. Besvärstillståndssystemet bör utvecklas så att det skulle ge högsta förvaltningsdomstolen bättre möjligheter än hittills att koncentrera sig på att avgöra de ärenden i vilka det är av särskild vikt att den högsta rättsinstansen avgör frågan. Att uppenbara fel skall kunna rättas i högsta förvaltningsdomstolen hör samman med detta.

2.2. De viktigaste förslagen

Överföring av de besvär som gäller den indirekta beskattningen till länsrätten

Omsättningsskattningen. De besvär som för närvarande hör till omsättningsskatterättens behörighet föreslås bli överförda till länsrätten varvid omsättningsskatterätten kan indras. Ett alternativ som framkommit vid beredningen av ärendet har varit att förstärka omsättningsskatterättens ställning genom att till den överföra de besvärärenden som gäller den indirekta beskattningen och som för närvarande hör till tullstyrelsens behörighet. Detta skulle dock inte utvidga uppgiftsområdet för omsättningsskatterätten väsentligt med hänsyn till det antal ärenden som tullstyrelsen handlägger samt dessa ärendens natur.

En överföring av omsättningsskattebesvären till länsrätten kunde genomföras genom att man överför dem till länsrätten i Nyland, till alla länsrätter eller till några av de största och regionalt sett mest centrala länsrätterna.

Då man bedömer möjligheterna att förverkliga dessa alternativ skall man beakta att till riksdagen har den 7 juni 1993 avlåtits en regeringsproposition med förslag till en mervärdesskattelag (RP 88/1993 rd.). Till följd av den nya lagstiftningen kommer antalet skattskyldiga att öka väsentligt. I det inledande skedet av reformen uppkommer också nya tolkningsfrågor varför antalet besvär torde stiga till en början. Ökningen i antalet besvär

torde dock vara temporär men på lång sikt är det svårt att i detta skede uppskatta antalet.

Om omsättningsskattebesvären överförs till länsrätten i Nyland tryggas den regionala enhetligheten i den indirekta beskattningen bättre än vid de övriga alternativen. De ärenden som gäller omsättningsskattningen skulle behandlas centralt vid en enda domstol såsom för närvarande. Genom detta system kunde man minska på omotiverade avvikelser i tillämpningspraxisen i den direkta och indirekta beskattningen. Man kunde garantera sakkunskap i omsättningsskatteärenden i länsrätten i Nylands län eftersom den nya personal som behövs skulle flyttas över till länsrätten från omsättningsskatterätten. Beträffande personalarrangemangen kommer detta alternativ att vara den enklaste lösningen eftersom överföringen av personal från ett ämbetsverk till ett annat skulle ske på samma ort. Den personalcirkulation för vilken det efter reformen skulle finnas väsentligt bättre möjligheter skulle vara positiv även för den del av personalen som handlägger besvär.

Länsrätten i Nyland skulle få ett mer omfattande verksamhetsområde än de övriga länsrätterna och skulle ifråga om antalet ärenden och personal vara större än för närvarande. De skattebesvär i olika skatteformer som samma skattskyldig anför skulle inte i allmänhet kunna handläggas av samma länsrätt. En avsevärd andel dvs. för närvarande ungefär 35 % av omsättningsskattebesvären gäller dock beslut av länsskatteverket i Nyland och i dessa fall skulle samma länsrätt verka som besvärinstans såväl i den direkta som den indirekta beskattningen.

Om omsättningsskattebesvären skulle överföras till samtliga länsrätter kunde de skattskyldigas besvär i allmänhet avgöras av samma länsrätt oberoende av om besväret gäller inkomstbeskattningen eller omsättningsskattningen. Detta skulle vara till fördel speciellt då besvär i olika skatteformer av samma skattskyldig baserar sig på samma faktafråga. Systemet skulle ur den skattskyldiges synvinkel vara klart och skulle underlätta skötseln av skattebesvärärendena. Det skulle stärka länsrätternas ställning som allmänna regionala förvaltningsdomstolar och skulle inte delvis omforma en eller flere av dem till specialdomstolar. Att i nuvarande läge överföra omsättningsskattebesvären till alla länsrätter skulle dock medföra många problem. För det första

skulle antalet besvär vara obetydligt i de länsrätter inom vars område näringsverksamhet bedrivs i en begränsad omfattning. Detta skulle försvåra tillgången på tillräcklig sakkunskap i omsättningsbeskattning vid dessa länsrätter. Avsaknaden av tillräcklig sakkunskap skulle vara särdeles problematisk i överföringens inledande skede då länsrätterna uppenbarligen kommer att tillämpa tre omsättningsskattelagar parallellt. Avgörandena kunde bli regionalt oenhetliga jämfört med nuläget. Personalarrangemangen skulle vara svåra att genomföra enligt detta alternativ. Inte ens en lång övergångsperiod skulle underlätta personalarrangemangen särdeles kännbart. Å andra sidan kunde en lång övergångsperiod försvåra arbetet vid omsättningsskatteätten.

Om omsättningsskattebesvären skulle överföras endast till några länsrätter kunde man trygga den nödvändiga specialsakkunskapen lättare än enligt det föregående alternativet. Detta system skulle dock belastas av ett flertal av de olägenheter som hör samman med de två grundalternativ som presenterades ovan. Att avgörandena är regionalt oenhetliga skulle utgöra ett problem också i detta alternativ. Fastän administreringen av ändringssökande i den direkta och indirekta beskattningen skulle närma sig varandra skulle man inte i samtliga fall vid samma länsrätt kunna handlägga alla de skattebesvär som en skattskyldig har anfört. För de skattskyldiga skulle systemet inte vara klart. Personalarrangemangen skulle i detta fall vara nästan lika besvärliga som enligt det föregående alternativet.

Eftersom problem, i enlighet med vad som framförts ovan, skulle följa av att man upprätthåller enhetlighet i omsättningsbeskattningen, att man tryggar en tillräcklig specialsakkunskap och av de praktiska arrangemang som orsakas av reformen ifall omsättningsskattebesvären skulle överföras till alla länsrätter har man inte i förslaget stannat för detta alternativ. Att överföra besvären till några länsrätter skulle som en helhet vara en mycket problematisk lösning.

Av de orsaker som framförts ovan är en överföring av omsättningsskattebesvären till länsrätten i Nylands län det enda alternativ som i detta sammanhang kan realiseras. I enlighet med detta föreslås att de besvär som för närvarande handläggs vid omsättningsskatteätten skall överföras till länsrätten i Nylands län.

Import- och accisbeskattningen. I propositionen föreslås att de besvärärenden som gäller import- och accisskatter, bil- och motorcykelskatten samt motorfordonsskatten vilka för närvarande hör till tullstyrelsens behörighet skall överföras till länsrätten i Nylands län. Tullstyrelsen skall inte längre verka som besvärsmyndighet i skatteärenden.

I de skattebesvär som för närvarande handläggs av tullstyrelsen är det ofta fråga om en tillämpning av stadganden, såsom tulltariffen, som kräver specialsakkunskap. De besvär som gäller bil- och motorcykelskatt samt motorfordonsskatt hänför sig för det mesta antingen till beslut av Helsingfors distriktstullkammare eller av Bilregistercentralen. Av dessa orsaker föreslås att de skattebesvär som för närvarande handläggs av tullstyrelsen skall koncentreras till en länsrätt.

Besvärstillståndssystemet i skatteärenden i högsta förvaltningsdomstolen

Besvärstillståndssystemet i skatteärenden kan utvecklas antingen genom att man utvidgar det nuvarande partiella besvärstillståndssystemet i skatteärenden eller genom att man i skatteärenden övergår till ett allmänt besvärstillståndssystem. Sådana särskilda grupper av skatteärenden för vilka ett partiellt besvärstillståndssystem skulle lämpa sig bättre än för andra skatteärenden kan inte påvisas. Om man utvidgar de begränsningar som baserar sig på förlustvärdet genom en förhöjning av gränserna för förlustvärdena skulle det medföra att den ekonomiska betydelse ett enskilt besvärärende har skulle inverka väsentligt på möjligheterna att söka ändring i ärendet. Om besvärstillståndssystemet utvecklas så att de schematiska begränsningar som baserar sig på ärendets natur och förlustvärde utvidgas blir systemet inte heller klarare än för närvarande. I propositionen föreslås att ett allmänt besvärstillståndssystem i skatteärenden skall tillämpas då ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen.

Om besvärstillstånd skall stadgas skilt för varje skatteform. På så sätt kan man bedöma besvärstillståndssystemets lämplighet skilt för varje skatteslag.

Besvärstillståndssystemet skulle omfatta de skattebesvär som gäller ett avgörande av en länsrätt. Systemet skall inte gälla de ärenden

vid vilka besvär anförs hos högsta förvaltningsdomstolen över ett beslut av en förvaltningsmyndighet. Besvärstillståndet skulle gälla såväl besvär av de skattskyldiga som av skattetagarna.

För besvärstillståndssystemet i skatteärenden är det viktigt att besvärstillstånd kan beviljas i alla de fall då det är nödvändigt att den högsta rättsinstansen avgör ärendet. Utgångspunkten för förslaget är att behovet av att den högsta instansen avgör ett ärende skall bedömas såväl allmänt med hänsyn till att en enhetlig beskattnings- och rättspraxis skall tryggas som med hänsyn till rättsskyddet för en enskild skattskyldig.

Besvärstillstånd skall enligt förslaget för det första kunna beviljas om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för enhetlig rättspraxis är av vikt att den högsta rättsinstansen avgör ärendet. Besvärstillstånd skall kunna beviljas även om det föreligger särskilda skäl härtill på grund av att i ärendet inträffat ett uppenbart fel eller om det föreligger annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd. Besvärstillståndsgrunderna skulle vara mer omfattande än de grunder på vilka man för närvarande kan bevilja besvärstillstånd i sådana skatteärenden som omfattas av besvärstillståndssystemet. Tillståndsgrunderna skulle också vara mer omfattande än de tillståndsgrunder enligt rättegångsbalken som tillämpas då ändring söks hos högsta domstolen.

I samband med att besvärstillståndssystemet förnyas förenhetligas även besvärstiderna i de olika skatteformerna i högsta förvaltningsdomstolen. Besvärstiden skall vara 60 dagar från att beslutet delgivits för alla de skatteärenden som omfattas av besvärstillståndssystemet. De stadganden som gäller ansökan om besvärstillstånd skall göras klarare.

Förfarandet i högsta förvaltningsdomstolen skall revideras så att högsta förvaltningsdomstolen kan avgöra frågan om huruvida besvärstillstånd skall beviljas i en sammansättning med tre ledamöter. Möjligheten att avgöra ett ärende i en sammansättning med tre ledamöter skall även utsträckas till ärenden som gäller verkställighetsförbud och avbrytande av verkställighet samt till ärenden då besvaren eller ansökan har återtagits eller då det är fråga om huruvida man har sökt ändring inom utsatt tid eller iakttagit stadgade former.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Förslagen skulle totalt sett innebära en inbesparing av lönekostnaderna vid förvaltningsdomstolarna. Detta skulle gälla även den personal vid tullstyrelsen som behövs för handläggning av besvärärenden. Då omsättnings-skatteerätten indras uppkommer inbesparingar även av andra kostnader än lönekostnader eftersom de kostnader som orsakas av att en särskild domstolsenhet upprätthålls kommer att inbesparas. Beloppet av dessa kostnader är det dock svårt att uppskatta i detta skede.

De alternativ för en överföring av de besvär, som för närvarande handläggs av omsättnings-skatteerätten, till länsrätten har behandlats närmare under punkt 2.2. Det föreligger inga betydande skillnader mellan de ekonomiska verkningar som de olika alternativen har.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen medför ändringar i förvaltningsdomstolarnas ställning och i deras organisation. Förslagen inverkar även så att tyngdpunkten i systemet för sökande av ändring i förvaltningsärenden mer än tidigare ligger på de allmänna regionala förvaltningsdomstolarna eftersom en specialdomstol indras och tullskattebesvaren överförs till länsrätten. Å andra sidan kommer behörigheten för länsrätten i Nylands län att bli mer omfattande än för de övriga länsrätterna och såtillvida kommer dess ställning i länsrättssystemet att vara speciell. Även den omständigheten att ett allmänt besvärstillståndssystem i skatteärenden skall tillämpas då ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen kommer att understryka länsrätternas ställning i förvaltningsdomstolssystemet. Länsrätterna kommer i praktiken i de flesta ärenden att verka som sista instans för sökande av ändring. Detta kommer att ställa allt större krav såväl på handläggningen av rättelseyrkanden i skatteförvaltningen som på avgörandena i länsrätterna.

Att förfarandet för rättelseyrkanden i den direkta beskattningen revideras kan bedömas minska antalet besvär som inkommer till länsrätterna. Å andra sidan kommer överföringen av omsättningsskatteärenden och tullskatteä-

renden från omsättningsskatterätten och tullstyrelsen till länsrätten i Nylands län att öka antalet ärenden som skall handläggas av länsrätten i Nylands län. Vid länsrätten i Nyland handlades 1992 sammanlagt 9 442 ärenden (93 ärenden per tjänst). Samma år handlades vid omsättningsskatterätten 1 436 ärenden (39 ärenden per tjänst). Vid tullstyrelsen handläggs årligen i allmänhet ungefär 850—1 300 skattebesvär.

Det är svårt att uppskatta antalet ärenden som kommer att överföras till länsrätten i Nylands län eftersom övergången till ett nytt mervärdesskattesystem i början av 1994 kommer att öka antalet skattskyldiga och åtminstone i övergångsskedet uppenbarligen även antalet skattebesvär. Uppskattningsvis kommer länsrätten i Nyland att ha ungefär 12 000—13 000 ärenden per år efter att den nya mervärdesskattelagen trätt i kraft och de reformer som här föreslås har genomförts.

Vid länsrätten i Nyland finns för närvarande 101 tjänster av vilka 27 är domartjänster. Länsrättens föredraganden innehar inte ställning av domare i sin egenskap av tjänsteman. Vid omsättningsskatterätten finns för närvarande 38 tjänster. De skatterättssekreterare och den överinspektör som verkar som föredragande i omsättningsskatterätten har domarställning. De tjänstgör även som ledamöter i omsättningsskatterätten. Det finns för närvarande vid omsättningsskatterätten sammanlagt 20 sådana ordinarie tjänster som medför domarställning. Vidare finns det i omsättningsskatterätten fyra extraordinarie skatterättssekreterare som innehar domarställning under den tid för vilken de har förordnats. Bland tjänsterna vid omsättningsskatterätten finns för närvarande även en statsombudstjänst. Rätten att anföra besvär på statens vägnar då ändring söks i omsättningsbeskattningen skall enligt förslaget överföras på statsombudet vid länskatteverket.

Reformen av systemet för ändringssökande i den indirekta beskattningen kommer på längre sikt att minska det antal anställda som behövs vid förvaltningsdomstolarna med 10—14 personer jämfört med nuläget. Denna minskning beror på två faktorer. För det första har det årliga antalet besvär som inkommer till omsättningsskatterätten under de senaste åren minskat avsevärt eftersom de yrkanden som för närvarande framförs i besvärerna i de flesta fall kan godkännas i ett rättelseförfarande. Av

denna orsak skulle man uppenbarligen behöva en mindre personal än för närvarande för handläggningen av besvär som gäller omsättningsbeskattning oberoende av om dessa besvärssärenden skall handläggas i omsättningsskatterätten eller i länsrätten. En annan orsak till att behovet av personalresurser minskar i det föreslagna systemet är att de besvär som gäller omsättningsbeskattningen skall överföras till länsrätten i Nylands län varför en särskild enhet inte behövs. Den nya personal som behövs vid länsrätten skulle överföras från omsättningsskatterätten och tullstyrelsen till länsrätten i Nylands län.

Domstolarnas oberoende säkras bl.a. av den i 91 § regeringsformen stadgade rätten för domare att kvarstå i tjänsten vilken är starkare än för övriga tjänstemän. Till den i regeringsformen stadgade rätten för domare att kvarstå i sin tjänst hör att en domare inte kan sägas upp. En domare får inte heller utan sitt samtycke förflyttas till en annan tjänst om inte förflyttningen beror på en omorganisering av domstolsväsendet. I det fall då en domare förflyttas till en annan tjänst på grund av att domstolsväsendet omorganiseras iakttas stadgandena om förflyttning av en tjänsteman i statstjänstemannalagen (755/86). En tjänsteman kan enligt 33 § 3 mom. statstjänstemannalagen förflyttas endast till en sådan tjänst för vilken han uppfyller behörighetsvillkoren och som kan anses lämplig för honom. I motiveringarna till regeringens proposition med förslag till tjänstemannalag (RP 238/1984 rd.) konstateras att en domare i första hand skall flyttas till en annan domartjänst. Då i samband med att omsättningsskatterätten indras personal kommer att förflyttas från omsättningsskatterätten till länsrätten i Nylands län kommer skatterättssekreterarna och överinspektören inte att kunna förflyttas till en sådan tjänst som medför rätt för domare att kvarstå i tjänst. Eftersom 91 § regeringsformen och stadgandena i statstjänstemannalagen inte utgör hinder för att en tjänsteman som innehar domarställning förflyttas även till en annan lämplig tjänst än en domartjänst i samband med en omorganisering av domstolsväsendet kommer det inte att behövas specialstadganden i frågan i samband med reformen.

Länsrätten i Nyland är för närvarande uppdelad på sex sektioner. Dess plenum omfattar sammanlagt 27 ledamöter. Enligt 9 § lagen om länsrätterna (1021/74) är länsrätten beslutför

med tre ledamöter om det inte i lagen har stadgats ett större antal ledamöter för särskilda ärenden. Vid länsrättens plenum avgörs enligt 26 § 1 mom. lagen om länsrätterna lagskipningsärenden om avgörandet kan ha principiell betydelse för lagtillämpningen eller om avgörandet i en sektion kommer att avvika från tidigare praxis. Vid plenum avgörs också de förvaltningsärenden som nämns i 10 § förordningen om länsrätterna. Efter reformen kommer länsrätten i Nylands län att ha sju sektioner och dess plenum kommer att bestå av 35 ledamöter. Det kan i praktiken vara besvärligt att handlägga lagskipningsfrågor och förvaltningsfrågor i ett plenum då 35 ledamöter deltar i ärendets avgörande. Av denna orsak har man för avsikt att särskilt utreda möjligheterna att avgöra såväl förvaltningsärenden som lagskipningsärenden även i en annan sammansättning än med tre ledamöter eller vid länsrättens plenum.

Högsta förvaltningsdomstolen kommer efter reformen att ha bättre möjligheter än för närvarande att koncentrera sig särskilt på de ärenden beträffande vilka det för en enhetlig beskattningspraxis eller av någon annan betydelsefull orsak är viktigt att de avgörs av den högsta rättsinstansen. Att besvärstillståndssystemet i skatteärenden förnyas vid ändringssökande hos högsta förvaltningsdomstolen och att vissa ärenden kommer att handläggas i en sammansättning med tre ledamöter skapar förutsättningar för att minska antalet ledamöter i högsta förvaltningsdomstolen och för att handlägga skatteärenden i en enda sektion. Propositionen kommer inte nödvändigtvis att medföra ett minskat behov av en sådan personal som bereder ärendena eftersom man inom det nya systemet måste säkra den högsta rättsinstansens möjligheter att på basis av en grundlig behandling och så snabbt som möjligt avgöra de ärenden som det är av vikt att den högsta rättsinstansen avgör.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Systemet för rättelse och ändringssökande i beskattningen i de olika skatteformerna har utvecklats genom många delreformer. Då systemet som en helhet skall utvecklas beaktas såväl utvecklandet av det interna rättelseförfarandet

inom skatteförvaltningen som utvecklandet av förvaltningsrättskipningen närmast vid förvaltningsdomstolarna.

Behovet av att utveckla det interna rättelseförfarandet inom skatteförvaltningen och möjligheterna därtill har behandlats i ett flertal offentliga utredningar. Kommittén för rättskydd inom förvaltningen (kommittébetänkande 1981:64) föreslog att man i inkomstbeskattningen alltid först skall söka ändring hos prövningsnämnden. Kommittén ansåg det viktigt att man av prövningsnämnderna skapar en reell ändringsinstans. Kommissionen för nämnder inom skatteförvaltningen (kommittébetänkande 1984:28) föreslog att prövningsnämnderna indras samt att man i inkomstbeskattningen alltid först söker ändring genom ett skatterättelseyrkande hos skattenämnden. Att prövningsnämnderna indras och skatterättelseförfarandet utvecklas föreslogs också i den promemoria som publicerades av en arbetsgrupp som utrett nämndernas ställning i skatteförvaltningen (Työryhmämuistio 1985: FinM 34), i en promemoria av skattestyrelsens arbetsgrupp 588 (Tulostavoitteisen palveluhallintoon. Verohallituksen työryhmän 588 muistio 31.3.1989) samt i en promemoria av skattestyrelsens programarbetsgrupp (promemoria 30.9.1989).

Utvecklandet av systemet för förvaltningsrättskipningen i dess helhet har utretts av kommittén för förvaltningsrättskipningen. Kommittén föreslog bl.a. att länsrätterna ombildas till allmänna regionala förvaltningsdomstolar samt att man övergår till ett allmänt besvärstillståndssystem i skatteärenden i högsta förvaltningsdomstolen. Kommittén utredde även lagskipningen vid tullstyrelsen och i vissa andra centrala ämbetsverk. Kommittén föreslog ingen ändring i tullstyrelsens ställning som besvärsmyndighet men ansåg att det är skäl att ta upp frågan på nytt efter att förvaltningsdomstolarna i lägre instans fått en klarare ställning och besvärstillståndssystemet möjligen utvidgats. Vidare ansåg kommittén det vara av främsta vikt för att systemet för sökande av ändring skall kunna fungera smidigt att ett enkelt rättelseförfarande kan nyttjas i en så vid omfattning som möjligt. Till denna del utarbetade kommittén dock inte något detaljerat förslag eftersom frågan anslöt sig till utvecklandet av förvaltningsförfarandet i olika grupper av ärenden samt till beredningen av den förvaltningsprocesslag som planeras.

Förvaltningsrättskipningskommittén föreslog

att besvärstillstånd i skatteärenden skall beviljas om det föreligger vägande skäl för att uppta ärendet till handläggning i högsta förvaltningsdomstolen såsom ärendets särskilda vikt eller avgörandets betydelse för lagtillämpningen i andra liknande fall eller för enhetlig praxis. I kommitténs förslag nämndes inte återbrytningsgrunden särskilt men i motiveringarna till förslaget betraktades det som klart att denna grund omfattades av de vägande skäl på grund av vilka besvärstillstånd kan beviljas.

Justitieministeriet tillsatte den 24 januari 1990 kommissionen för utvecklande av rättsskyddet vid beskattningen vars uppdrag var att utveckla systemet för rättelse och sökande av ändring i beskattningen. Kommittén föreslog i sitt betänkande (kommittébetänkande 1992:27) bl.a. att rättelseförfarandet skall utvecklas särskilt i inkomstbeskattningen samt i arvs- och gåvobeskattningen. Kommissionen föreslog att omsättningsskatterätten indras och att de besvär som hör till dess behörighet överförs till samtliga länsrätter. Den föreslog även att de besvär som gäller tull- och accisbeskattningen överförs till länsrätten i Nylands län samt att de besvär som gäller bil- och motorcykelskatt samt motorfordonsskatt överförs till länsrätten i Åbo och Björneborgs län. Vidare föreslog kommittén en övergång till ett allmänt besvärstillståndssystem i skatteärenden i högsta förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget skulle högsta förvaltningsdomstolen bevilja besvärstillstånd på samma grunder som högsta domstolen dvs. på prejudikatsgrund, återbrytningsgrund samt annat vägande skäl.

Över det betänkande som kommissionen för utvecklande av rättsskyddet vid beskattningen överlämnade erhöles 52 utlåtanden från myndigheter och organisationer. Att rättelseförfarandet i inkomstbeskattningen utvecklas och prövningsnämnderna indras understöddes i nästan alla utlåtanden. Om indragningen av omsättningsskatterätten och det allmänna besvärstillståndssystemet i skatteärenden framfördes däremot uppfattningar som gick i olika riktning. Över utlåtandena har ett sammandrag utarbetats vid justitieministeriet.

Justitieministeriet tillsatte den 3 december 1992 en arbetsgrupp för att utreda ändringssökandet i skatteärenden med uppdrag att på basis av rättsskyddskommissionens betänkande och de utlåtanden som givits över detta utarbeta ett förslag till lagstiftning om en revidering av systemet för sökande av ändring i beskatt-

ningen. Regeringens proposition baserar sig på det betänkande som arbetsgruppen överlämnade samt de utlåtanden som givits över detta. Till den del fråga är om det förslag som gäller antalet ledamöter i en domför sammansättning i högsta förvaltningsdomstolen har högsta förvaltningsdomstolens framställning till republikens president den 22 juni 1993 om en ändring av 8 § lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen utgjort grund för beredningen.

4.2. Remissutlåtanden

Över det betänkande som avgavs av den arbetsgrupp som utredde ändringssökandet i beskattningen har utlåtanden inkommit från finansministeriet, skattestyrelsen, tullstyrelsen, riksdagens justitieombudsman, högsta förvaltningsdomstolen, omsättningsskatterätten, länsrätterna, Centralhandelskammaren, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund r.f., Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto r.y., Skattebetalarnas Centralförbund r.f., Förvaltningsjuristerna r.f., Länsrättsdomarna r.f. och Finlands Juristförbund. Över utlåtandena har ett sammandrag sammanställts vid justitieministeriet.

De förslag som gäller besvärstillståndssystemet i skatteärenden understöddes i nästan alla utlåtanden. Flera av dem som avgav utlåtande betonade att besvärstillståndssystemet kan utvidgas endast om rättelseförfarandet utvecklas i enlighet med arbetsgruppens förslag. I de utlåtanden som gavs av riksdagens justitieombudsman, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund r.f. samt Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto r.y. understöddes förslaget inte utan man ansåg att det kan försvaga de skattskyldigas rättsskydd.

I de flesta utlåtandena förhöll man sig positivt till de förslag som gällde en reform av systemet för sökande av ändring i den indirekta beskattningen. I många av dessa utlåtanden ansåg man det viktigt att koncentrera omsättningsskattebesvärerna till länsrätten i Nylands län för att enhetlighet i avgörandena skall kunna upprätthållas. Å andra sidan ansåg man i de flesta utlåtanden från länsrätterna att omsättningsskattebesvärerna borde decentraliseras till alla länsrätter. Förvaltningsjuristerna r.f. och Finlands Juristförbund ansåg i sina utlåtanden att man för föredragandena vid omsättningsskatterätten borde garantera att

ställningen av domare kvarstår i samband med reformen. Vid detta fästes uppmärksamhet också i den promemoria som föredragandena vid omsättningsskatterätten fogade till omsättningsskatterättens utlåtande.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av beskattningslagen (RP 122/1993 rd.) vilken avläts till riksdagen den 7 september 1993 och i vilken föreslås att rättelseförfarandet i inkomst- och förmögenhetsbeskattningen skall utvecklas så att ändring i ett skattebeslut alltid först skall sökas genom ett rättelseyrkande hos skattenämnden. Över skattenämndens beslut på rättelseyrkandet skall besvär anföras hos länsrätten. Det skatteanmärkningsförfarande som är parallellt med rättelseförfarandet skall upp-

håvas. Att propositionen om en revidering av rättelseförfarandet förverkligas är en förutsättning för att det skall bli möjligt att övergå till det allmänna besvärstillståndssystem i skatteärenden då ändring söks i högsta förvaltningsdomstolen som föreslås i denna proposition.

Propositionen ansluter sig till den del den gäller en ändring av omsättningsskattelagen till regeringens proposition med förslag till mervärdesskattelag genom vilken den nuvarande omsättningsskattelagen skulle upphävas. I regeringens proposition med förslag till mervärdesskattelag har intagits stadganden om ändringssökande som till sitt innehåll motsvarar de stadganden i omsättningsskattelagen som föreslås ändrade i denna proposition.

Vid behandlingen av denna proposition bör beaktas att regeringen den 7 september 1993 har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av biografskattelagen (RP 121/1993 rd).

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lag om ändringssökande i förvaltnings- ärenden

1 §. För närvarande hänvisas i paragrafens 3 mom. till 13 b § 4 mom. som föreslås bli upphävt. Hänvisningen föreslås ändrad så att den avser 13 a §. I momentet skall även det särskilda omnämnandet av en besvärstillståndsansökan upphävas eftersom stadgandena om besvärstillstånd föreslås bli klarare och enklare på så sätt att ansökan om besvärstillstånd skall intas i besvären.

7 a §. I paragrafen stadgas för närvarande att en ansökan om besvärstillstånd skall lämnas till samma myndighet som besvären. Eftersom ansökan om besvärstillstånd skall intas i besvären enligt det system som föreslås är denna paragraf inte mera nödvändig varför den föreslås bli upphävd.

12 §. Det föreslås att till den förteckning i paragrafens 6 mom. över sådana omständigheter som, utöver de i 1 mom. uppräknade omständigheterna, skall nämnas i den besvärundervisning som gäller utslag som omfattas av tillståndssystemet, skall fogas att i besvärundervisningen skall nämnas även de grunder på vilka besvärstillstånd kan beviljas. Att besvärundervisningen utformas så klart som möjligt är av vikt i det allmänna besvärstillståndssystem för skatteärenden som ingår i förslaget eftersom den skattskyldige i allmänhet av besvärundervisningen får upplysning om att besvärsrätten är beroende av tillstånd samt om besvärstillståndsgrunderna.

Det omnämnande av besvärsförbud som för närvarande ingår i 6 mom. föreslås bli intaget i det nya 7 mom.

13 a §. De allmänna stadganden som gäller ansökan om besvärstillstånd ingår för närvarande i lagens 7 a, 13 a och 13 b §§. Då det erfordras tillstånd för att anföra besvär måste man enligt de nuvarande stadgandena inlämna en ansökan om besvärstillstånd. Till ansökan om tillstånd skall en besvärsskrift fogas eller i den ett besvär intas.

De stadganden som gäller besvärstillstånds-förfarandet kan för närvarande vara svårförståeliga för besväranden. I praktiken uppgör man inte alltid en särskild ansökan om besvärstillstånd till vilken besvären fogas eller i vilken

de ingår. Den ansökan om ändring som riktas till högsta förvaltningsdomstolen i ärenden för vilka besvärstillstånd är en förutsättning för att man skall kunna besvara sig är till sin form i allmänhet besvärsskrifter i vilka man samtidigt anholder om besvärstillstånd och motiverar detta med att förutsättningarna för att tillstånd skall beviljas uppfylls. Paragrafen föreslås ändrad så att den så exakt som möjligt skulle motsvara den nuvarande praxisen.

I propositionen föreslås att man i de ärenden som omfattas av besvärstillståndssystemet skall uppgöra en besvärsskrift i vilken en ansökan om besvärstillstånd skall ingå. Med tillståndsansökan avses att besväranden anger de skäl på vilka besvärstillstånd borde beviljas. Det skulle vara förenligt med besvärarendens intressen att ange dessa grunder. Med undantag för motiveringarna skall inga särskilda formkrav ställas på ansökan om besvärstillstånd.

Det kompletteringsförfarande som avses i 11 § och gäller möjligheten att avlägsna de brister som finns i besvärsskriften rör enligt sin ordalydelse för närvarande inte de situationer vid vilka det krävs ett tillstånd för att man skall kunna anföra ett besvär men ansökan om besvärstillstånd är bristfällig eller besvär har anförts utan ansökan om besvärstillstånd. Besvärstillstånds-förfarandet skall dock vara ordnat så att det inte oundvikligen skall krävas en advokat eller något annat ombud för att man skall kunna ansöka om besvärstillstånd. För närvarande hänvisas till stadgandena om komplettering av tillståndsansökan och om att ansökan avvisas i 13 b § 4 mom. som föreslås bli upphävt. Enligt det föreslagna stadgandet i 13 a § 2 mom. skall besväranden beredas möjlighet att komplettera sin besvärsskrift så som avses i 11 § även i de fall då grunderna för besvärstillståndsansökan inte har framförts. Det behövs dock inte något kompletteringsförfarande om det är klart att tillståndet beviljas eller förvägras oberoende av att besväranden inte har framfört några grunder för sin ansökan. I samma moment nämns också en hänvisning till 11 a § som reglerar den situationen att besvär lämnas utan prövning. De nya stadgandena kommer inte till denna del att ändra de förfaringsätt som iakttas i högsta förvaltningsdomstolen.

De nuvarande stadgandena i 13 a § om tiden för en tillståndsansökan skulle vara obehövliga

eftersom tillståndsansökan enligt förslaget inte skall vara särskild utan ingå i besvären.

Stadgandena om besvärstillståndsansökan skall tillämpas på alla de ärenden för vilka det krävs ett besvärstillstånd för sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Rätten att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen är begränsad genom stadganden om besvärstillstånd även i vissa andra grupper av ärenden än skatteärenden. Stadganden om besvärstillstånd ingår för närvarande i barnskyddslagen (683/83), socialvårdslagen (710/82), i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73), i vattenlagen, i kommunala vallagen (361/72), i lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/87), i lagen om riksdagsmannaval (391/69), i lagen om studiestöd för högskolestuderande (111/92), i lagen om studiestöd (112/92) och i lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar (1336/92).

13 b §. I paragrafen ingår för närvarande stadganden om innehållet i tillståndsansökan och komplettering av denna samt om att ansökan kan avvisas. Paragrafen föreslås upphävd. Enligt förslaget skall ansökan intas i besvärsskriften och ett stadgande om hur grunderna för tillståndsansökan skall framföras intas i 13 a § 1 mom. och följaktligen är det inte nödvändigt att stadga om de omständigheter som uppräknas i paragrafens 1—3 mom. Det föreslås att 4 mom. som gäller komplettering av tillståndsansökan och avvissande av ansökan skall bli 13 a § 2 mom.

14 §. Då besvärstillståndsansökan skall ingå i besvären bör omnämmandet av besvärstillståndsansökan i 14 § 1 och 3 mom. upphävas. För närvarande nämns i den ansökan om besvärstillstånd och anförande av besvär skilt. Den huvudregeln att ett beslut i ett ärende som omfattas av besvärstillståndssystemet kan verkställas fastän besvärstiden inte ännu har löpt ut eller besvär är anhängiga skulle inte förändras. Ett skattebeslut skulle dock oberoende av ändringssökande kunna verkställas med stöd av specialstadganden på samma sätt som för närvarande.

1.2. Lag angående Högsta förvaltningsdomstolen

3 §. I paragrafens 2 mom. stadgas för närva-

rande att högsta förvaltningsdomstolen handlägger ärenden angående besättande och handhavande av tjänst som ledamot av omsättnings-skatteätten samt arbetsordningen för nämnda domstol i enlighet med vad om dem särskilt stadgas. På grund av förslaget om att omsättnings-skatteätten skall indras kan momentet såsom obehövt upphävas.

4 §. I paragrafen upphävs hänvisningen till 3 § 2 mom. som skall upphävas.

8 §. I paragrafen stadgas för närvarande att högsta förvaltningsdomstolen är domför med fem medlemmar såframt icke för avgörande av vissa slags ärenden ett större eller mindre antal medlemmar blivit i lag särskilt föreskrivet.

Grundstadgandet om högsta förvaltningsdomstolens domföra antal medlemmar ingår i 57 § regeringsformen enligt vilken iakttas vad om högsta domstolen stadgas i 54 § regeringsformen. Högsta domstolen är enligt 54 § 3 mom. domför med fem medlemmar om inte i lag särskilt har stadgats ett större eller mindre antal medlemmar. Det minsta domföra antalet medlemmar är dock tre. I högsta domstolen handläggs besvärstillståndsansökan i en sammansättning med tre ledamöter enligt 7 a § lagen om Högsta domstolen. Högsta domstolen handlägger i en sammansättning med tre ledamöter även verkställighetsförbud och avbrytande av verkställighet samt vissa andra i lagen särskilt uppräknade ärenden.

I propositionen föreslås att högsta förvaltningsdomstolen i en sammansättning med tre medlemmar skall kunna handlägga och avgöra ärenden i vilka fråga är om att bevilja besvärstillstånd, att förbjuda och avbryta verkställighet samt att besvär eller ansökan har återtagits eller fråga är om huruvida ändringssökande har skett inom utsatt tid och stadgade former har iakttagits. Vid omröstningen skall allmänna regler följas varför ett avgörande även i en sammansättning med tre medlemmar skall fattas genom ett majoritetsbeslut. En sammansättning med tre medlemmar skall inte kunna avgöra det besvärärende som avses i besvärstillståndsansökan. Däremot kunde en sammansättning med tre medlemmar överföra ett besvärstillståndsärende till en sammansättning med fem medlemmar för att avgöras av denna.

Det är möjligt att stadga om handläggning av besvärstillståndsärenden och vissa andra ärenden i högsta förvaltningsdomstolen i en sammansättning med tre medlemmar, i vanlig lagstiftningsordning genom att till 8 § lagen

angående Högsta förvaltningsdomstolen fogas ett nytt 2 mom. Enligt propositionen skall en sammansättning med tre medlemmar vara en minimisammansättning vid handläggning av de i momentet nämnda ärendena varför ett dylikt ärende kunde handläggas även med fem medlemmar eller i en ännu större sammansättning. Till denna del kommer stadgandet att avvika från motsvarande stadgande som gäller högsta domstolen.

Det föreslagna stadgandet gäller beslutsfattandet i ärenden då fråga är om att bevilja besvärstillstånd även i de fall då ärendet avgörs så att besvärstillstånd förvägras. Stadgandet skall gälla även andra besvärstillståndsärenden än skatteärenden men vattenärendena skulle falla utanför tillämpningsområdet för detta stadgande. En sammansättning med tre medlemmar lämpar sig inte för handläggningen av besvärstillståndsärenden i vattenfrågor eftersom två sakkunnigmedlemmar deltar i handläggningen av dessa ärenden i högsta förvaltningsdomstolen utöver de fem ordinarie medlemmarna.

Det nuvarande besvärstillståndssystemet är onödigt tungt ur högsta förvaltningsdomstolens synvinkel eftersom frågan om huruvida besvärstillstånd skall beviljas handläggs i en sammansättning med fem medlemmar på samma sätt som de egentliga besvären. Antalet besvärstillståndsärenden årligen i högsta förvaltningsdomstolen är för närvarande ungefär 400. Då besvärstillståndsansökan handläggs är det i allmänhet fråga om ett enklare ärende än då besvär avgörs. Om de frågor som gäller beviljande av besvärstillstånd kunde handläggas i en mer begränsad sammansättning än de egentliga besvären kunde högsta förvaltningsdomstolens resurser koncentreras mer än för närvarande på avgörandet och motiveringarna i de ärenden i som det är särskilt viktigt att högsta förvaltningsdomstolen avgör.

Ärenden som gäller förbud mot och avbrytande av verkställighet skall avgöras brådsakande. De lämpar sig för handläggning i en mindre sammansättning än normalt även av den anledningen att avgörandet är temporärt och till sin natur i allmänhet enklare än ett avgörande av ett egentligt besvär. Att avgöras i en sammansättning med tre medlemmar lämpar sig även för de i momentet nämnda enkla processuella frågorna. Om ett sådant ärende är det fråga t.ex. i situationer då besvär måste avvisas av den anledningen att besväranden

inte har avhjälpt en bristfällighet i besvären fastän han har beretts tillfälle därtill.

I högsta förvaltningsdomstolen har det under åren 1970—1987 varit möjligt att avgöra ärenden med undantag för vatten- och patentärenden i en sammansättning med fyra medlemmar om minst tre medlemmar var eniga om domslutet. Att antalet medlemmar för domförhet då nedsattes grundade sig på den temporära lagstiftning som gavs för att förhindra en anhopning av ärenden.

Under senare tid har antalet ärenden som inkommit till högsta förvaltningsdomstolen väsentligt ökat. Målsättningen för det föreslagna stadgandet är att säkra att tiden för handläggning av ärendena förblir skälig oberoende av att man i enlighet med den allmänna linjen bör spara in på personalkostnaderna under åren 1993 och 1994.

Vid ärendets beredning har också behandlats möjligheten att utsträcka användningen av en sammansättning med tre medlemmar till ärenden som gäller extraordinarie ändringssökande då fråga inte är om ett vatten- eller patentärende eller ansökan gäller undanröjande eller återbrytande av ett utslag av högsta förvaltningsdomstolen. Att dessa ärenden intas i det föreslagna stadgandet kommer dock inte att inverka väsentligt på högsta förvaltningsdomstolens arbetsmängd då antalet dylika ärenden inte är särdeles stort. Å andra sidan är de ärenden som gäller extraordinarie ändringssökande ofta till sin natur svårtolkade och de kan ha en avsevärd betydelse för parten. Därför har ärenden som gäller extraordinarie ändringssökande inte intagits i det stadgande som gäller en sammansättning med tre medlemmar.

1.3. Beskattningslag

96 §. I denna paragraf stadgas om sökande av ändring i ett utslag av länsrätten hos högsta förvaltningsdomstolen. I beskattningslagen har ändringssökande hos högsta förvaltningsdomstolen för närvarande begränsats genom stadganden om besvärstillstånd som baserar sig såväl på ärendets natur som utslaget förlustvärde. Enligt paragrafens 1 mom. skall man kunna besvara sig över länsrättens utslag hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I ett flertal andra skattelagar intas hänvisningar till denna paragraf. Stadgandena skulle inne-

bära det att man i skatteärenden skulle övergå från det nuvarande partiella besvärstillståndssystemet till ett allmänt besvärstillståndssystem.

Besvärstillståndssystemet skall inte omfatta de ärenden beträffande vilka besvär anförs hos högsta förvaltningsdomstolen över ett beslut som gäller en i beskattningslagen nämnd skatt och fattats av annan myndighet än länsrätten. Om sökande av ändring i ett beslut av centralskattenämnden hos högsta förvaltningsdomstolen stadgas i 99 § beskattningslagen på samma sätt som för närvarande. I vissa skatteärenden skall ändring sökas i enlighet med stadgandena i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. T.ex. i ärenden som gäller i 46 § beskattningslagen nämnd skyldighet för annan än den skattskyldiga att lämna upplysningar skall ändring sökas i skattestyrelsens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen. Det föreslagna besvärstillståndssystemet skall inte gälla dessa ärenden.

Besvärstillståndssystemet kommer inte heller att omfatta de skatteärenden i vilka ändring söks i länsrättens utslag med stöd av andra stadgandena om ändringssökande än de som finns intagna i skattelagarna. T.ex. förvaltningsstvemål som gäller beskattning och för vilka sökande av ändring närmast baserar sig på 2 och 3 §§ lagen om länsrätterna faller utanför besvärstillståndssystemet. I dessa ärenden verkar länsrätten inte som ändringsinstans utan som första myndighet som handlägger ärendet. Förvaltningstvister är sällsynta i ärenden som gäller skatter som nämns i beskattningslagen men de har i praktiken en större betydelse i vissa andra skatteformer, särskilt i stämpelskattefrågor. Besvärstillståndssystemet kommer inte heller att gälla ärenden som rör befrielse från kommunalskatt i vilka ändring skall sökas i enlighet med stadgandena i kommunallagen (953/76).

Paragrafen skall till sin natur vara ett allmänt stadgande varför det inte skall tillämpas på frågor rörande skogsklassificering i vilka länsrättens utslag är slutgiltigt med stöd av 90 § 4 mom. beskattningslagen.

Grunderna för besvärstillstånd skall enligt det föreslagna 2 mom. vara mer omfattande än för närvarande. Besvärstillstånd kunde för det första beviljas om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för enhetlig rättspraxis är av vikt att högsta förvaltningsdomstolen avgör ärendet (1 punkten). Med hjälp av denna prejudikatsgrund skulle man allmänt taget säk-

ra enhetlighet och förutsägbarhet i beskattningen. Den motsvarar den nuvarande grunden för besvärstillstånd i 96 c § 2 mom. 1 punkten beskattningslagen. Tillstånd kan beviljas även om det föreligger särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det inträffat ett uppenbart fel (2 punkten). Vidare kan besvärstillstånd beviljas av annat vägande skäl (3 punkten). Dessa besvärsgrunder är nya. Målsättningen för dem är närmast att ge rättsskydd för en enskild skattskyldig i en situation då länsrättens utslag är felaktigt eller då det av annan orsak är nödvändigt att bevilja besvärstillstånd.

En prejudikatsgrund kommer ifråga närmast då beskattnings- och rättspraxisen är oenhetlig i någon fråga eller då det i en ny lagstiftning förekommer sådana tolkningsproblem som inte tidigare har lösts. På prejudikatsgrund kunde besvärstillstånd beviljas även då högsta förvaltningsdomstolen vill fastställa länsrättens utslag som sådant eller ändra det endast beträffande motiveringarna. Besvärstillstånd kunde på denna grund beviljas även i det fall att det enskilda ärende som ändring söks i har ett obetydligt ekonomiskt värde men det är fråga om ett sådant tolkningsproblem som kan tänkas beröra ett flertal skattskyldiga.

På basis av ett uppenbart fel skulle besvärstillstånd kunna beviljas då det föreligger särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ett dylikt fall. Ett sådant uppenbart fel som nämns i stadgandet kan antingen vara ett procedurfel eller ett annat uppenbart fel. Det är härvid utmärkande för ett uppenbart fel att det är fråga om ett klart juridiskt fel som i allmänhet kan observeras lätt i samband med handläggningen av tillståndsansökan. Ett uppenbart procedurfel kan det vara fråga om t.ex. i det fall att den skattskyldige inte har hörts fastän han borde ha hörts i ärendet. Med annat uppenbart fel avses t.ex. felaktigheter i lagtolkningen eller i bevisvärderingen. Det kan vara fråga om ett annat uppenbart fel även då det i ärendet framkommit sådana nya juridiska eller faktagrunder som kan inverka på hur ärendet avgörs.

För att tillstånd skall kunna beviljas på basis av ett uppenbart fel förutsätts det vidare att det föreligger särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolens att avgöra ärendet. Med särskilda skäl avses härvid närmast ärendets betydelse för besväranden. Ifall sökande av ändring inte har någon ekonomisk betydelse för

besväranden antingen av den orsaken att det fel som inträffat i ärendet inte har inverkat på slutledningen i ärendet eller av den orsaken att ärendets ekonomiska utfall är obetydligt skall besvärstillstånd inte kunna beviljas med stöd av denna punkt.

Besvärstillstånd skall kunna beviljas även av annat vägande skäl. Ett sådant skäl kunde föreligga särskilt då det utslag i vilket ändring söks är särdeles betydelsefullt för besväranden men ärendet saknar betydelse som prejudikat och i ärendet inte inträffat något uppenbart fel. Ärendet kan för besväranden vara särskilt betydelsefullt t.ex. i det fall att det i och för sig har en mycket stor ekonomisk betydelse eller den fråga det gäller upprepas årligen i besvärarendens beskattning. I ett sådant fall kan det vara nödvändigt att bevilja besvärstillstånd t.ex. av den anledningen att det för besväranden är viktigt att kunna försäkra sig om att länsrättens utslag är riktigt. Fastän det ärende som avses i besvären i och för sig skulle vara obetydligt kan besvären ha särskild betydelse för den skattskyldige i ett ärende som gäller en annan typ av skatt eller i ett annat ärende såsom t.ex. ett socialskyddsärende. För närvarande kan besvärstillstånd beviljas med stöd av 96 c § 2 mom. 2 punkten om parten visar att besvären är av synnerlig betydelse för honom utöver det mål varom det är fråga. Enligt det system som föreslås kunde besvärstillstånd då beviljas av andra vägande skäl.

Då man prövar huruvida besvärstillstånd skall beviljas bör man beakta att Europarådets människorättskonvention i vissa fall kan förut-sätta att ärendet handläggs i två domstolsinstanser. I dylika fall kan besvärstillstånd beviljas på grund av annat vägande skäl även i det fall att ärendet saknar betydelse som prejudikat eller ett uppenbart fel inte har inträffat.

Grunderna för besvärstillstånd skall på samma sätt gälla besvär såväl av den skattskyldiga som av skattetagarna. Skattetagarna kommer uppenbarligen dock i praktiken oftast att beviljas besvärstillstånd på en prejudikatsgrund fastän det är möjligt att bevilja tillstånd även på andra grunder. Besvärstillståndsgrunderna i skatteärenden har utformats så att de kan användas som grund för beredningen då man bedömer de allmänna besvärstillståndsgrunder som skall intas i den förvaltningsprocesslag som är under beredning.

Grunden för att ett besvärstillstånd skall beviljas kan gälla även endast en del av det

avgörande i vilket man söker ändring. Då är det enligt paragrafens 3 mom. möjligt att bevilja besvärstillstånd så att det gäller endast för en del av besvären. I ett dylikt fall kan besvären i samband med handläggningen av dem handläggas även till övriga delar. Detta motsvarar nuvarande praxis. Det skall inte vara nödvändigt att särskilt informera besväranden om att besvärstillstånd beviljats innan besvären handläggs och avgörs. Det kunde dock vara sakligt att lämna ett sådant meddelande t.ex. då parten framför grundade skäl för att ett skilt besvärstillståndsbeslut skall ges. Det är inte nödvändigt att stadga om detta meddelande i beskattningsslagen men vid behov kunde man utfärda anvisningar om denna fråga i arbetsordningen för högsta förvaltningsdomstolen.

Besvär skall enligt 4 mom. anföras inom 60 dagar från att länsrättens utslag delgivits. Även besvärstiden för skattetagarna skall räknas från att utslaget delgivits på samma sätt som för närvarande. Besvärstiden är längre än den besvärstid i högsta förvaltningsdomstolen om 30 dagar som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. De skatteärenden som omfattas av besvärstillståndssystemet kan i vissa fall var omfattande och gälla t.ex. ett flertal skattskyldiga som har en inbördes intressegemenskap. I dylika fall kan det vara besvärsligt att inskaffa utredningar om det ärende som besvären gäller. Detta talar för en lång besvärstid. I de ärenden som gäller den direkta beskattningen är tiden för fortsatta besvär nuförtiden 60 dagar varför förslaget inte till denna del medför någon ändring. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller den länsrätt som givit utslaget. Även för närvarande kan besvärsskriften och ansökan om besvärstillstånd med stöd av 96 § 2 och 3 mom. samt 96 d § beskattningsslagen tillställas antingen länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen.

Till besvärsskriften skall på samma sätt som för närvarande fogas länsrättens utslag och en utredning om när besväranden fått del av utslaget. För närvarande ingår ett omnämnande av detta i 96 § 2 mom. beskattningsslagen. De handlingar som skall fogas till besvärsskriften framgår dock av 9 b § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden varför det inte är nödvändigt att stadga särskilt om dem i beskattningsslagen.

96 a §. I paragrafen skall stadgas om vem

som har rätt att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsmått på statens vägnar har prövningsombudet och på kommunens vägnar kommunstyrelsen såsom för närvarande. Paragrafen motsvarar det nuvarande stadgandet i 96 § 1 mom. beskattningslagen. Den föreslagna paragrafen ersätter den nuvarande 96 a § i vilken stadgas om de grupper av ärenden som omfattas av systemet med besvärstillstånd.

96 b §. I paragrafen stadgas för närvarande om de ärenden som omfattas av besvärstillståndssystemet på basis av utslagens förlustvärde. Stadgandet föreslås bli upphävt.

96 c §. I paragrafen stadgas för närvarande om grunderna för besvärstillstånd. Stadgandet föreslås bli upphävt eftersom det enligt förslaget skall stadgas om grunderna för besvärstillstånd i 96 § 2 mom.

96 d §. I paragrafens 1 mom. stadgas för närvarande om hur tillståndsansökan skall tillställas myndigheterna och i 2 mom. stadgas att i övrigt skall iaktas de i paragrafen nämnda stadgandena om besvärstillstånd i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Paragrafen föreslås bli upphävd eftersom lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden i propositionen föreslås ändrad så att tillståndsansökan intas i besvaren. Det behövs ingen särskild hänvisning till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden eftersom lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden som en allmän lag tillämpas även på ändringssökande i skatteärenden till den del specialstadganden inte har givits för skatteärenden.

1.4. Lag om förskottsuppbörd

53 §. I ett utslag av en länsrätt skall man kunna söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Då ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen behövs det även nu alltid ett besvärstillstånd i ärenden som gäller tillämpningen av denna lag. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningslagen till vilken hänvisas i paragrafens 1 mom.

54 §. I paragrafen stadgas för närvarande närmast om grunderna för besvärstillstånd och om besvärstiden. Stadgandet föreslås bli upphävt

såsom obehövligt eftersom en hänvisning till 96 § beskattningslagen intas i 53 §.

1.5. Lag om arbetsgivares socialskyddsavgift

17 §. I ett utslag av en länsrätt kan man söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Då ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen behövs även för närvarande alltid ett besvärstillstånd i ett ärende som gäller tillämpningen av denna lag. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningslagen till vilken hänvisas i paragrafens 3 mom.

17 a §. I paragrafen stadgas för närvarande närmast om grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden. Stadgandet föreslås bli upphävt såsom obehövligt eftersom en hänvisning till 96 § beskattningslagen intas i 17 §.

1.6. Lag om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet

21 §. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan man söka ändring i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningslagen till vilken hänvisas i paragrafens 3 mom.

1.7. Lag om skatt på arv och gåva

48 §. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningslagen till vilken hänvisas i paragrafen. Förslaget medför ingen ändring i det att besvär inte kan anföras hos högsta domstolen över ett utslag av en länsrätt som gäller förhandsbesked som nämns i lagens 46 § 3 mom.

1.8. Fastighetsskattelag

27 §. *Ändringssökande i ett länsrättsutslag.* I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen för närvarande delvis begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen.

1.9. Lag om upphävande av lagen angående omsättningsskatterätt

1 §. Omsättningsskatterätten skall indras genom att lagen angående omsättningsskatterätt upphävs. Samtidigt upphävs även den förordning som givits med stöd av lagen angående omsättningsskatterätt. Omsättningsskatterätten nämns i 5 § lagen om översändande av handlingar (74/54), i 1 § lagen om offentlighet vid rättegång (945/84) och i 68 § 2 mom. (332/93) statstjänstemannalagen men i detta sammanhang har det inte ansetts nödvändigt att föreslå ändringar i dem. De ändringar i dem som behövs, vidtas senare om stadgandena i framtiden ändras av andra orsaker.

Motiveringarna för att omsättningsskatterätten skall indras och de ärenden som för närvarande handläggs av den skall överföras till länsrätten i Nylands län framgår av propositionens allmänna motiveringar.

2 §. Närmare övergångsstadganden intas i vederbörande speciallagar. Om de personalarrangemang som ansluter sig till indragningen av omsättningsskatterätten skall beslutas särskilt.

3 §. Synpunkter på tidpunkten då reformen skall träda i kraft granskas närmare i propositionens allmänna motiveringar.

1.10. Omsättningsskattelag

110 §. I ett beslut som länsskatteverket fattar med stöd av denna lag skall ändring sökas hos länsrätten i Nylands län i stället för hos omsättningsskatterätten. Besvärsmått på statens vägnar har statsombudet vid länsskatteverket såsom för närvarande.

Enligt det nuvarande 3 mom. får ändring

inte sökas i beslut genom vilket en ansökan om förhandsbesked avslagits eller i beslut som meddelats med anledning av en ansökan om återbäring som avses i 70 § 4 mom. I propositionen föreslås inga ändringar i dessa besvärsförbud.

Enligt 7 § lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/66) gäller om skatt på försäkringspremier i övrigt i tillämpliga delar vad omsättningsskattelagen stadgar om omsättningsskatt. Med stöd av denna hänvisning skall man även i ett beslut av ett länsskatteverk som gäller skatt på försäkringspremier söka ändring genom besvär hos länsrätten i Nylands län.

111 §. De handlingar som nämns i paragrafen skall enligt 4 mom. tillställas länsrätten i Nylands län i stället för omsättningsskatterätten.

112 §. Den domstol som nämns i paragrafen är länsrätten i stället för omsättningsskatterätten.

113 §. I paragrafen stadgas för närvarande om att omsättningsskatterätten skall rätta räknefel eller därmed jämförbara misstag i sina beslut. Enligt propositionen skall omsättningsskatterätten indras och ändring sökas hos länsrätten i Nylands län. En förvaltningsdomstol kan i allmänhet rätta ett uppenbart räkne- eller skrivfel i sitt beslut med stöd av 12 § lagen om extraordinarie ändringssökande i förvaltningsärenden. Det är inte ändamålsenligt att ge specialstadganden om rättelse av länsrättens utslag i ett omsättningsskatteärende varför paragrafen föreslås bli upphävd.

115 §. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen för närvarande delvis begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Paragrafen motsvarar till sitt huvudsakliga innehåll 96 § beskattningsslagen. Av den framgår bl.a. grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden som skall vara desamma som i andra skatteärenden. I omsättningsskatteärenden kommer besvärstiden i högsta domstolen att förlängas från nuvarande 30 dagar till 60 dagar.

116 §. I paragrafen stadgas för närvarande om grunderna för besvärstillstånd om vilka enligt förslaget skall stadgas i 115 §. Besvärsmått på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen har med stöd av nuvarande 115 § 1 mom.

statsombudet vid omsättningsskatterätten. I övriga skatteärenden har i allmänhet en tjänsteman vid länsskatteverket eller skattestyrelsen besvärsmätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen. I propositionen föreslås att statsombudet vid länsskatteverket skall ha besvärsmätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som avses i denna lag. Detta statsombud skall ha besvärsmätt på statens vägnar även i länsrätten.

117 §. I paragrafens 1 mom. stadgas för närvarande om hur tillståndsansökan skall tillställas myndigheterna och i 2 mom. stadgas att i övrigt skall iaktas de stadganden om besvärsmätt i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden som nämns i paragrafen. Paragrafen föreslås bli upphävd eftersom lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden i propositionen föreslås ändrad så att tillståndsansökan intas i besvaren. En särskild hänvisning till lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden behövs inte eftersom lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden som en allmän lag tillämpas även på sökande av ändring i skatteärenden till den del som specialstadganden inte har givits beträffande skatteärenden.

118 §. Den domstol som nämns i paragrafen och till vilken beslutet skall ges till kännedom, skall istället för omsättningsskatterätten vara länsrätten i Nylands län. Vidare skall i paragrafen upphävas det nuvarande omnämnandet av att omsättningsskatterätten delger vederbörande högsta förvaltningsdomstolens utslag i de fall då ändring i omsättningsskatterättens beslut har sökts på statens vägnar. I övriga skatteärenden åligger det högsta förvaltningsdomstolen att delge sitt utslag även i de fall att ändring har sökts på statens vägnar. Det är inte ändamålsenligt att avvika från detta i ärenden som gäller omsättningsbeskattning.

119, 120, 122—124, 129 och 134 §§. Den domstol som nämns i paragraferna är länsrätten istället för omsättningsskatterätten.

1.11. Tullag

48 §. I ett beslut av en distriktstullkammare i ett skatteärende skall ändring enligt 1 mom. sökas hos länsrätten i Nylands län. I andra ärenden än skatteärenden skall tullstyrelsen liksom för närvarande verka som besvärsmätt.

48 a §. Den myndighet som nämns i 2 mom. skall istället för tullstyrelsen vara länsrätten i Nylands län. Momentets ordalydelse skall preciseras så att omnämnandet av varuhavare skall upphävas eftersom någon annan än varuhavaren kan uppträda som besvärsmätt på skattskyldigsidan i vissa fall.

49 §. Den myndighet som nämns i paragrafens 2 mom. skall vara länsrätten istället för tullstyrelsen.

Den myndighet som nämns i 4 mom. skall i allmänhet vara länsrätten istället för tullstyrelsen. Tullstyrelsen skall dock alltjämt verka som besvärsmätt i ärenden som gäller andra administrativa åtgärder vid förtullning än beskattningen. I dessa ärenden skall tullstyrelsens möjligheter att fastställa en ersättning för rättegångskostnaderna alltjämt bevaras.

50 §. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Paragrafen motsvarar till sitt huvudsakliga innehåll 96 § beskattningsslagen. Av den framgår bl.a. grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden som skall vara desamma som i andra skatteärenden. I tullskatteärenden kommer besvärstiden i högsta förvaltningsdomstolen att förlängas från nuvarande 30 dagar till 60 dagar.

I paragrafens 4 mom. skall stadgas att besvärsmätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen har tullombuden vid distriktstullkammarna. Dessa har besvärsmätt på statens vägnar även i länsrätten. För närvarande har tullombudet vid tullstyrelsen besvärsmätt på statens vägnar i ärenden som gäller tillämpningen av denna lag i högsta förvaltningsdomstolen. Eftersom besvärsmätten på statens vägnar i omsättningsbeskattning enligt förslaget skall regleras så att statsombudet vid länsskatteverket skall ha besvärsmätt på statens vägnar såväl i länsrätten som i högsta förvaltningsdomstolen föreslås att stadgandena i tullagen om besvärsmätt på statens vägnar skall ändras på motsvarande sätt.

50 a §. I paragrafen stadgas om sökande av ändring i ett förhandsbesked och i ett annat beslut av tullstyrelsen. Dessa ärenden skall inte omfattas av systemet med besvärstillstånd eftersom det inte skulle vara ändamålsenligt att

utsträcka systemet med besvärstillstånd till de ärenden som inte handläggs vid en förvaltningsdomstol innan ändring i beslutet söks hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsrätt på statens vägnar i dessa ärenden har tullombudet vid tullstyrelsen på samma sätt som för närvarande.

1.12. Lag om påförande av accis

26 §. I ett beslut av en distriktstullkammare i ett skatteärende skall ändring enligt 1 mom. sökas i länsrätten i Nylands län. I andra ärenden än skatteärenden skall tullstyrelsen verka som besvärsmyndighet på samma sätt som för närvarande.

26 a §. Den myndighet som nämns i paragrafens 2 mom. skall vara länsrätten i Nylands län istället för tullstyrelsen.

28 §. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt paragrafens 1 mom. kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 50 § tullagen till vilken hänvisas i paragrafen. Av 50 § tullagen framgår även att besvärsrätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som avses i detta moment har tullombuden vid distriktstullkamrarna.

Rätten att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen skall vara beroende av tillstånd i alla de ärenden i vilka stadgandena om sökande av ändring i lagen om påförande av accis tillämpas antingen med stöd av hänvisningen i 1 § lagen om påförande av accis eller av en hänvisning i annan lag.

I paragrafens 2 mom. stadgas om sökande av ändring i ett förhandsbesked och i ett annat beslut av tullstyrelsen. Dessa ärenden skall inte omfattas av systemet med besvärstillstånd eftersom det inte är sakligt att utsträcka systemet med besvärstillstånd till de ärenden som inte handläggs vid en förvaltningsdomstol innan ändring i beslutet söks hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsrätt på statens vägnar i dessa ärenden har liksom för närvarande tullombudet vid tullstyrelsen.

29 och 30 §§. Den myndighet som nämns i

paragraferna skall vara länsrätten istället för tullstyrelsen.

36 §. Den myndighet som nämns i paragrafens sista mening kan vara länsrätten vid sidan av tullstyrelsen och högsta förvaltningsdomstolen.

1.13. Lag om bil- och motorcykelskatt

20 §. Lagens nuvarande 21 § blir 20 § 1 och 2 mom. Till denna del motsvarar stadgandet till sitt innehåll de nuvarande stadgandena. Vid beskattningsförfarandet och sökande av ändring ifråga om bil- och motorcykelskatt skall stadgandena i omsättningsskattelagen i tillämpliga delar iakttas om inte annat stadgas i denna lag. Detta innebär bl.a. att besvär över ett beslut av ett länsskatteverk eller Bilregistercentralen i en bil- och motorcykelskattefråga först skall handläggas i ett rättelseförfarande enligt 109 § omsättningsskattelagen.

Vid beskattningen av import och importör skall dock i tillämpliga delar iakttas stadgandena i tullagstiftningen varför man sålunda i ett ärende som gäller bil- och motorcykelskatt skulle tillämpa bl.a. stadgandet i 47 § tullagen om tullrättelse till varuhavarens fördel. Stadgandets ordalydelse skall till denna del preciseras så att även återbäring av skatt som avses i 17 § skall nämnas. Detta motsvarar den nuvarande praxisen.

I paragrafens 3 mom. stadgas om sökande av ändring i ett beslut som givits av enheten för fordonsförvaltning vid Bilregistercentralen. För närvarande skall ändring i beslut av denna enhet sökas genom besvär hos omsättningsskatterätten. I propositionen föreslås att omsättningsskatterätten skall indras och de besvärärenden som nu hör till dess behörighet överförs till länsrätten i Nylands län. I enlighet med detta skall i paragrafens 3 mom. stadgas att i ett beslut som med stöd av denna lag givits av enheten för fordonsförvaltning vid Bilregistercentralen skall ändring sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvärsrätt på statens vägnar har statsombudet vid länsskatteverket i Nylands län. För närvarande har skattestyrelsen besvärsrätt på statens vägnar. Meningen med förslaget är att de stadganden i denna lag som gäller besvärsrätt på statens vägnar och motsvarande stadganden i omsättningsskattelagen skall vara så enhetliga som möjligt.

21 §. I ärenden som gäller tillämpning av

denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd och de begränsningar av besvärsrätten som stadgas i omsättningsskattelagen har inte i rättspraxis ansetts gälla ärenden som avses i denna lag. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 115 § omsättningsskattelagen till vilken hänvisas i paragrafen. I paragrafen skall även hänvisas till 116 § omsättningsskattelagen av vilken framgår att besvärsrätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen har statsombudet vid länsskatteverket i ärenden som nämns i denna lag med undantag för ärenden som gäller beskattning av import och importör. Denne har besvärsrätt på statens vägnar även i länsrätten. Stadgandena i denna lag om besvärsrätt på statens vägnar skall vara enhetliga med motsvarande stadganden i omsättningsskattelagen och tullagen.

1.14. Lag om skatt på motorfordon

32 §. I ett beslut av Bilregistercentralen som gäller skyldighet att erlagga motorfordonsskatt eller beloppet av den skatt som skall erläggas söks för närvarande ändring genom besvär hos omsättningsskatterätten. Över ett beslut av tullmyndigheterna som gäller den skatt som bestäms för en utomlands registrerad bil enligt 34 § 2 mom. anförs besvär dock för närvarande hos tullstyrelsen. I propositionen föreslås att omsättningsskatterätten skall indras och de besvärssärenden som för närvarande hör till dess behörighet överföras till länsrätten i Nylands län. Även de skattebesvär som för närvarande hör till tullstyrelsens behörighet skall överföras till länsrätten i Nylands län. I enlighet med dessa förslag skall i 1 mom. stadgas att i ett beslut som en myndighet givit med stöd av denna lag skall ändring sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvärstiden skall vara 30 dagar såsom för närvarande.

I paragrafens 2 mom. skall stadgas om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget

kan ändring i ett utslag av en länsrätt sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 115 § omsättningsskattelagen till vilken hänvisas i paragrafen.

I paragrafens 3 mom. skall stadgas om besvärsrätt på statens vägnar. För närvarande har skattestyrelsen besvärsrätt på statens vägnar då ändring söks hos omsättningsskatterätten i ett beslut av Bilregistercentralen. Då ändring söks i ett beslut av omsättningsskatterätten hos högsta förvaltningsdomstolen har statsombudet vid omsättningsskatterätten besvärsrätt på statens vägnar. Enligt förslaget skall statsombudet vid länsskatteverket i Nylands län ha besvärsrätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen i ärenden som avses i denna lag. Denne skall ha besvärsrätt på statens vägnar även i länsrätten. Stadgandena i denna lag om besvärsrätt på statens vägnar skall vara enhetliga med motsvarande stadganden i omsättningsskattelagen och tullagen.

1.15. Lag om bränsleavgift

14 §. *Ändringssökande och verkställighet.* I ett beslut av Bilregistercentralen om påförande av bränsleavgift söks för närvarande ändring genom besvär hos omsättningsskatterätten. I propositionen föreslås att omsättningsskatterätten skall indras och de besvärssärenden som för närvarande hör till dess behörighet överföras till länsrätten i Nylands län. I enlighet med detta skall i paragrafens 1 mom. stadgas att i ett beslut av en myndighet med stöd av denna lag skall ändring sökas genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Då ändring söks skall iaktas vad som stadgas i lagen om skatt på motorfordon. Då ändring söks i en bränsleavgift hos länsrätten skall således stadgandena i lagen om skatt på motorfordon om besvärstid och besvärsrätt på statens vägnar iaktas.

I paragrafens 2 mom. skall även stadgas om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som gäller tillämpning av denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar

besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 115 § omsättnings-skattelagen till vilken hänvisas i paragrafen. Statsombudet vid länsskatteverket i Nylands län skall ha besvärsrätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen. Denne skall med stöd av 32 § 3 mom. lagen om skatt på motorfordon ha besvärsrätt på statens vägnar även i länsrätten.

Paragrafens nuvarande 2 mom. skall bli 3 mom.

1.16. Lag angående stämpelskatt

92 §. I paragrafens 3 mom. stadgas för närvarande om sökande av ändring i ett utslag av länsrätten med anledning av ett besvär som nämns i 1 mom. i samma paragraf. Sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen är inte i ärenden som avses i denna lag för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan man söka ändring i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i 3 mom.

Stadgandena om besvärstillstånd gäller inte beslut av en myndighet som nämns i 2 mom. över vilka besvär liksom för närvarande kan anföras direkt hos högsta förvaltningsdomstolen utan begränsningar av besvärsrätten.

98 a §. I paragrafens 1 mom. stadgas om sökande av ändring i ett beslut av ett länsskatteverk som avses i 94—98 §§. I dem skall ändring sökas hos länsrätten såsom för närvarande. I samma moment stadgas för närvarande även om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Enligt förslaget skall om detta stadgas i paragrafens 2 mom.

Paragrafens 2 mom. skall motsvara stadgandet i 92 § 3 mom. I ett beslut av länsrätten i ett ärende som avses i denna paragraf kan ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i 2 mom.

1.17. Kreditskattelag

22 §. *Ändringssökande.* Paragrafens 1 mom.

skall gälla sökande av ändring i ett beslut av ett länsskatteverk. Ändring kan sökas genom besvär hos länsrätten såsom för närvarande. I momentet skall även intas det omnämnande i det nuvarande 2 mom. av att ändring inte genom besvär kan sökas i ett beslut genom vilket länsskatteverket har beslutat att inte meddela förhandsbesked.

Paragrafens 2 mom. skall gälla sökande av ändring i ett utslag av en länsrätt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan man söka ändring i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i 2 mom.

I paragrafens 3 mom. skall stadgas om besvärsrätt på statens vägnar. Besvärsrätt på statens vägnar har beskattningsombudet vid länsskatteverket. För närvarande har beskattningsombudet vid länsskattenämnden besvärsrätt på statens vägnar. Eftersom stadgandena om länsskattenämnden har upphävts genom lag (1548/92) från ingången av 1993 skall omnämmandet av beskattningsombudet ändras så att det motsvarar nuvarande stadganden. Momentets ordalydelse skall även göras klarare så att de omständigheter över vilka man kan anföras besvär för att bevaka statens intresse inte längre skall uppräknas. Avsikten är inte att ändra momentets innehåll.

1.18. Lag om charterskatt

17 §. *Ändringssökande.* Paragrafens 2 mom. gäller sökande av ändring i ett utslag av en länsrätt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i paragrafens 2 mom.

1.19. Biografskattelag

14 §. Det nya 4 mom. som skall fogas till paragrafen gäller sökande av ändring i ett utslag av en länsrätt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i paragrafens 4 mom.

Besvärstillståndssystemet skall omfatta endast de biografskatteärenden i vilka man besvärar sig över länsrättens utslag hos högsta förvaltningsdomstolen. Länsrätten handlägger de biografskatteärenden beträffande vilka besvaren gäller ett debiteringsbeslut av ett länskatteverk eller ett beslut av länsskatteverket på en ansökan om återbäring av biografskatt.

Däremot skall det allmänna besvärstillståndssystemet i skatteärenden inte omfatta de ärenden som gäller skyldigheten att erlägga biografskatt och skattens belopp ifråga om vilka man hos högsta förvaltningsdomstolen anför besvär över ett beslut av filmnämnden enligt 7 § lagen om filmgranskning (300/65). Det skulle inte vara sakenligt att utsträcka besvärstillståndssystemet till ärenden som inte handläggs vid en förvaltningsdomstol innan ändring söks i beslutet hos högsta förvaltningsdomstolen.

1.20. Lotteriskattelag

16 §. *Ändringssökande.* I paragrafens 1 mom. skall stadgas om sökande av ändring i ett beslut av ett länsskatteverk såsom för närvarande. Till momentet överförs det stadgande om besvärstid som för närvarande finns i 3 mom. Att stadgandet flyttas från 1 mom. till 3 mom. medför även att besvärstiden om 30 dagar kommer att gälla endast sökande av ändring i ett beslut av ett länsskatteverk hos länsrätten.

I paragrafens 2 mom. stadgas om sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstill-

stånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i paragrafens 2 mom.

I paragrafens 3 mom. stadgas om besvärsrätt på statens vägnar. Besvärsrätt på statens vägnar i högsta förvaltningsdomstolen har prövningssombudet såsom för närvarande.

1.21. Byggskattelag

17 §. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i paragrafen. Vidare skall i paragrafen stadgas om besvärsrätt på statens vägnar. Besvärsrätt på statens vägnar har skattestyrelsen såsom för närvarande.

1.22. Konjunkturdepositions lag

14 §. I ett utslag av en länsrätt med stöd av denna lag får för närvarande ändring inte sökas genom besvär. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i paragrafen.

1.23. Lag om hundskatt

12 §. Det 3 mom. som skall fogas till paragrafen skall gälla sökande av ändring i ett utslag av en länsrätt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta domstolen för närvarande inte begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltnings-

domstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i 3 mom.

Besvärstillståndssystemet skall inte gälla beslut av kommunfullmäktige som avses i lagens 1 § 2 mom. och 3 § i vilka ändring kan sökas i enlighet med stadgandena i kommunallagen.

1.24. Lag om skatteuppbörd

12 §. Det 4 mom. som skall fogas till paragrafen skall gälla sökande av ändring i ett utslag av en länsrätt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som avses i denna lag är sökande av ändring hos högsta förvaltningsdomstolen inte för närvarande begränsat genom besvärstillstånd. Enligt förslaget kan ändring sökas i ett utslag av en länsrätt genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen då högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Grunderna för besvärstillstånd och besvärstiden framgår av 96 § beskattningsslagen till vilken hänvisas i 4 mom.

Stadgandena om besvärstillstånd skall gälla endast skattekvittningsärenden i vilka besvär över länsskatteverkets beslut enligt 12 § 3 mom. skall anföras hos länsrätten. I andra ärenden som ansluter sig till tillämpningen av lagen om skatteuppbörd än de som gäller skattekvittning skall ändring i enlighet med lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden sökas i ett beslut av ett länsskatteverk hos skattestyrelsen som verkar som högsta förvaltningsmyndighet. I beslut av skattestyrelsen kan ändring sökas utan besvärstillstånd. Till denna del föreslås inga ändringar.

1.25. Lag om upphävande av 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer

Genom lagen upphävs den punkt som gäller avgiftsfria prestationer i omsättningsskatterätten som obehövlig eftersom omsättningsskatterätten skall indras. De prestationer som länsrätten i Nylands län ger i ärenden som gäller den indirekta beskattningen skall vara avgiftsfria med stöd av lagens 6 § 1 mom. 4 punkt.

2. Ikraftträdande

De förslag som ansluter sig till revideringen av organisationen för sökande av ändring i den indirekta beskattningen ger för omsättningsskatterättens och tullstyrelsens del upphov till sådana organisatoriska arrangemang som kräver tid för att kunna förverkligas. Med hänsyn till dessa arrangemang är det mest ändamålsenligt att genomföra reformen tidigast i slutet av 1994.

De stadganden om besvärstillstånd i skatteärenden som gäller import- och accisbeskattningen är det ändamålsenligt att få att träda i kraft innan kompetensen att avgöra besvär över import- och accisbeskattningen överförs från tullstyrelsen till länsrätten i Nylands län.

I den direkta beskattningen kommer de föreslagna stadgandena om besvärstillstånd att kunna tillämpas då ändring söks i ett utslag som har givits av en länsrätt efter att reformen trätt i kraft. På så sätt kommer de nya stadgandena lätt att kunna beaktas i länsrätten då besvärundervisning ges och högsta förvaltningsdomstolen kommer inte att bli tvungen att tillämpa två parallella system under en lång tid. Det nya systemet för besvärstillstånd skall gälla utslag av en länsrätt oberoende av om de blivit föremål för ett rättelseförfarande av ny typ. De nya mer omfattande grunderna för besvärstillstånd skall gälla även för de utslag av en länsrätt som omfattas av det nya systemet.

Av dessa orsaker föreslås att lagarna skall träda i kraft den 1 december 1994 med undantag för lagen om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen vilken föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Omsättningsskatterätten skall indras vid den tidpunkt då lagarna träder i kraft. De stadganden beträffande ändringsökande som ingår i förslaget skall tillämpas då ändring söks hos högsta förvaltningsdomstolen i ett utslag som givits av en länsrätt efter att reformen trätt i kraft. Stadgandet om sammansättningen i högsta förvaltningsdomstolen skall dock tillämpas efter att det trätt i kraft även på sådana ärenden som är anhängiga i högsta förvaltningsdomstolen då stadgandet träder i kraft. De ärenden som är anhängiga i omsättningsskatterätten och tullstyrelsen då reformen träder i kraft skall överföras till länsrätten i Nylands län.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 mars 1950 om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) 7 a och 13 b §§, sådana de lyder i lag av den 28 juni 1968 (389/68),

ändras 1 § 3 mom., 12 § 6 mom., 13 a § och mellanrubriken före denna samt 14 § 1 och 3 mom., sådana de lyder i nämnda lag av den 28 juni 1968, samt

fogas till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 16 december 1966 (659/66) och nämnda lag av den 28 juni 1968, ett nytt 7 mom. som följer:

1 §

Utan hinder av vad som stadgas i 2 mom. tillämpas på däri avsedda besvär, med undantag av besvär över en förvaltningsmyndighets beslut angående utsökning och besvär enligt kyrkolagen, vad som stadgas i 11, 11a, 13 och 13 a §§.

besvärsskriften ingå en ansökan om besvärstillstånd. I tillståndsansökan skall anges varför besvärstillstånd bör beviljas.

Angående avhjälpande av en brist i en besvärstillståndsansökan och avvisande av ansökan gäller i tillämpliga delar vad som i 11 och 11 a §§ stadgas om besvär.

12 §

Om besvärstillstånd behövs i ärendet skall detta samt det lagrum som gäller besvärstillståndet och de grunder på vilka besvärstillstånd kan beviljas anges i besvärsundersökningen.

Till beslut, i vilka ändring inte får sökas genom besvär skall fogas uppgift om detta, och det skall samtidigt anges på vilket stadgande i lag eller förordning förbudet grundar sig.

14 §

Inom besvärstiden anförda besvär medför att beslutets verkställbarhet uppskjuts. Besvär utgör dock inte hinder för verkställighet, om besvärstillstånd behövs i ärendet.

Sedan besvär anförts kan besvärsmyndigheten förbjuda att beslutet verkställs eller förordna att verkställigheten skall avbrytas.

Besvärstillstånd**13 a §**

Om besvärstillstånd behövs i ärendet, skall i

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett beslut som givits efter att denna lag trätt i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 22 juli 1918 angående Högsta förvaltningsdomstolen 3 § 2 mom., sådant det lyder i lag av den 22 januari 1971 (55/71),
ändras 4 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 22 januari 1971, samt
fogas till 8 § ett nytt 2 mom. som följer:

4 §

Besvär i utnämningsärenden handläggs av statsrådet. Statsrådet handlägger likaså besvär i ärenden som enligt lag har underställts statsrådet.

3) ett ärende i vilket besvär eller en ansökan har återtagits eller i vilket det är fråga om huruvida ändring har sökts inom utsatt tid eller med iakttagande av stadgad form.

8 §

Högsta förvaltningsdomstolen kan med tre medlemmar handlägga och avgöra

- 1) ett ärende som gäller beviljande av besvärstillstånd med undantag av vattenärenden;
- 2) ett ärende som gäller verkställighetsförbud eller avbrytande av verkställighet, samt

Denna lag träder i kraft den 199 .
 Lagens 4 § träder dock i kraft den 1 december 1994 och 3 § 2 mom. upphävs samma dag.

Lagen tillämpas även på ärenden som är anhängiga i högsta förvaltningsdomstolen när denna lag träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av beskattningslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 96 b—96 d §§ ,
 dessa lagrum sådana de lyder 96 b § ändrad genom lagar av den 6 augusti 1982 och den 30 december 1992 (602/82 och 1548/92), 96 c § ändrad genom lagar av den 28 juni 1968 och den 29 december 1988 (390/68 och 1243/88) och 96 d § ändrad genom nämnda lag av den 28 juni 1968 och lag av den 31 december 1974 (1023/74), samt
ändras 96 och 96 a §§,
 dessa lagrum sådana de lyder 96 § ändrad genom nämnda lagar av den 31 december 1974 och den 29 december 1988 samt 96 a § ändrad genom nämnda lagar av den 6 augusti 1982, den 29 december 1988 och den 30 december 1992, som följer:

96 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

- 1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns andra vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskrif-

ten, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller den länsrätt som givit utslaget.

96 a §

Rätt att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen har de som enligt 91 § kan söka ändring i beskattningen. På statens väg-

nar utövas besvärsrätten dock av prövningsombudet och på kommunens vägnar av kommunstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

4.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59) 54 §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 28 juni 1968 och den 31 december 1974 (391/68 och 1026/74), samt *ändras* 53 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 31 december 1974, som följer:

53 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/63) 17 a §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 28 juni 1968 och den 31 december 1974 (392/68 och 1027/74), samt

ändras 17 § 3 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 31 december 1974, som följer:

17 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

6.

Lag**om ändring av 21 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § 3 mom. lagen den 11 augusti 1978 om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) som följer:

21 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen. Besvär på statens vägnar anförs av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

7.

Lag**om ändring av 48 § lagen om skatt på arv och gåva**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 48 § lagen den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/40), sådant detta lagrum lyder i lag av den 31 december 1974 (1028/74), som följer:

48 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen. Besvär på statens vägnar anförs av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

8.

Lag**om ändring av 27 § fastighetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 27 § fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/92) som följer:

27 §

Sökande av ändring i länsrättens utslag

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 §

beskattningslagen. Besvär på kommunens vägnar anförs av kommunstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

9.

Lag**om upphävande av lagen angående omsättningsskatterätt**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen den 5 december 1969 angående omsättningsskatterätt (745/69) jämte ändringar.

kraft överförs för behandling i länsrätten i Nylands län.

3 §

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

2 §

De besvärssärenden i omsättningsskatterätten som inte har avgjorts när denna lag träder i

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

10.

Lag**om ändring av omsättningsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i omsättningsskattelagen av den 22 mars 1991 (559/91) 113 och 117 §§, samt *ändras* 110 § 1 mom., 111 § 4 mom., 112, 115, 116, 118—120 §§, 122 § 2 mom., 123 och 124 §§, 129 § 1 mom. och 134 § 1 mom. som följer:

110 §

Ändring i beslut om omsättningsbeskattning som länsskatteverket har fattat med stöd av denna lag söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvär anförs på statens vägnar av statsombudet vid länsskatteverket. Besvärsskriften skall tillställas länsskatteverket inom besvärstiden.

115 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

3) det finns andra vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas högsta

111 §

Statsombudets besvärsskrift och den skattskyldiges i 3 mom. nämnda besvärsskrift jämte bemötande, genmäle och utlåtande samt andra handlingar som har tillkommit vid behandlingen av ärendet skall utan dröjsmål sändas till länsrätten i Nylands län.

112 §

Länsrätten kan överföra delgivningen av sina beslut på länsskatteverket.

förvaltningsdomstolen eller länsrätten i Nylands län.

116 §

Besvär anförs på statens vägnar hos högsta förvaltningsdomstolen av statsombudet vid länsskatteverket.

118 §

Av högsta förvaltningsdomstolens beslut skall ett exemplar ges ändringssökanden, och dessutom skall kopior av beslutet i två eller, då ändring söks på statens vägnar, i tre exemplar tillställas länsrätten i Nylands län.

119 §

Ändrar länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen med anledning av besvär av statsombudet ett registreringsbeslut som avses i 89 § 2 mom., skall den samtidigt bestämma den tidpunkt från vilken beslutet skall tillämpas.

120 §

Om det under handläggningen av besvär observeras att beslut om påförande eller återbäring av skatt inte har fattats av rätt länsskatteverk, skall länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen, såvida den inte anser sig kunna avgöra ärendet omedelbart, överföra det till det behöriga länsskatteverket.

122 §

Har skatt genom länsrättens eller högsta förvaltningsdomstolens beslut blivit avlyft eller nedsatt, skall det belopp som har överbetalts eller inte blivit återburet återbetalas till parten på det sätt som stadgas i 103 §.

123 §

Har länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen med anledning av ändringssökande an-

sett någon vara skattskyldig eller höjt skattens belopp eller minskat det belopp som skall återbäras, skall en kopia av beslutet tillställas länsskatteverket. Detta skall utan dröjsmål bestämma en efterbetalningstid för den skattskyldige och utfärda en debetsedel enligt 98 §.

124 §

I beslut som gäller besvär över beskattning kan länsrätten och högsta förvaltningsdomstolen bestämma att en skattskyldig av statsmedel skall få ersättning för rättegångskostnader enligt ärendets art och de grunder som stadgas i 21 kap. rättegångsbalken.

129 §

Uppgifter och handlingar som har lämnats för uppfyllande av deklarationsskyldigheten får inte tillhandahållas andra än skattemyndigheterna och av dessa kallade sakkunniga. Detta hindrar dock inte att länsrättens och högsta förvaltningsdomstolens beslut publiceras i oförändrad eller förkortad form med utelämnande av parternas namn.

134 §

En skattskyldig och den som anhåller om förhandsbesked har rätt att få utdrag ur länsskatteverkets och länsrättens protokoll över hans beskattning samt kopior av beslut, utlåtanden och bemötanden i saken samt av den berättelse som har uppgjorts vid en granskning enligt 83 §.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandena i lagens 115 § tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

11.

Lag

om ändring av tullagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tullagen av den 14 juli 1978 (573/78) 48 § 1 mom., 48 a § 2 mom., 49 § 2 och 4 mom. samt 50 §,

av dessa lagrum 48 § 1 mom. och 48 a § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 23 december 1987 (1165/87), 49 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 9 juli 1982 (547/82) samt 50 § sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, samt

fogas till lagen en ny 50 a § som följer:

48 §

Ändring i en distriktstullkammarbeslut i ett ärende som gäller fastställande av tull eller tullrestitution söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. I andra än ovan nämnda ärenden söks ändring i en distriktstullkammarbeslut genom besvär hos tullstyrelsen. Besvär anförs på statens vägnar av tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden.

48 a §

Till den del distriktstullkammarbeslut anser att de yrkanden som framställts i besvaren inte ger anledning till rättelse av dess beslut, skall distriktstullkammarbeslut avge sitt utlåtande med anledning av besvaren och utan dröjsmål tillställa länsrätten i Nylands län de handlingar som bildats vid behandlingen av ärendet.

49 §

Har tull genom länsrättens utslag avlyfts eller nedsatts, skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

I utslag på besvär över förtullning kan tullstyrelsen, länsrätten och högsta förvaltningsdomstolen ålägga staten att utge ersättning för rättegångskostnader enligt ärendets art och de grunder som stadgas i 21 kap. rättegångsbalken.

50 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller

3) det finns andra vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller länsrätten i Nylands län. Besvär anförs på statens vägnar av tullombuden vid distriktstullkamrarna.

50 a §

I förhandsbesked av tullstyrelsen och i andra beslut av tullstyrelsen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Besvär anförs på statens vägnar då av tullombudet vid tullstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandena i lagens 50 § tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft och som gäller fastställande av tull eller tullrestitution överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

12.

Lag

om ändring av lagen om påförande av accis

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 26 § 1 mom., 26 a § 2 mom., 28—30 §§ samt 36 § 2 mom. lagen den 3 juli 1974 om påförande av accis (558/74),

av dessa lagrum 26 § 1 mom. och 26 a § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 29 december 1988 (1287/88), som följer:

26 §

Ändring i en distriktstullkammarens beslut i ett ärende som gäller fastställande av accis, accisåterbäring eller prisskillnadsersättning söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. I andra än ovan nämnda ärenden söks ändring i en distriktstullkammarens beslut genom besvär hos tullstyrelsen. Besvär anförs på statens vägnar av tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas tullanstalten.

26 a §

Till den del distriktstullkammaren anser att de yrkanden som har framställts i besvären inte ger anledning till rättelse av dess beslut skall distriktstullkammaren avge sitt utlåtande med anledning av besvären och utan dröjsmål tillstå länsrätten i Nylands län handlingarna i ärendet.

28 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 50 § tullagen.

I förhandsbesked av tullstyrelsen och i annat beslut av tullstyrelsen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Besvär anförs på statens vägnar då av tullombudet vid tullstyrelsen.

29 §

Har accis genom länsrättens utslag avlyfts eller nedsatts eller har prisskillnadsersättning höjts, skall distriktstullkammaren, oberoende av ändringssökande, till den accisskyldige er-

lägga den överbetalda accisen eller den bristande prisskillnadsersättningen.

30 §

Har högsta förvaltningsdomstolen med anledning av besvär som tullombudet anfört ändrat länsrättens beslut, skall en kopia av högsta förvaltningsdomstolens utslag tillställas vederbörande distriktstullkammare, vilken utan dröjsmål skall debitera det till den accisskyldige överbetalda beloppet.

36 §

Utan hinder av 1 mom. får likväl uppgifter och handlingar lämnas till skattemyndigheter och till av dessa kallade sakkunniga samt för tillsynen över beskattningen, uppbörd av skatt, utredning som rör besvär över beskattning och väckande av åtal även till andra myndigheter samt företrädare för dem. Tullstyrelsen kan även på villkor som den bestämmer förordna att handlingar för statistisk eller annan vetenskaplig undersökning, skall ställas till en sådan persons eller myndighets förfogande som bedriver dylik verksamhet. Likaså kan tullstyrelsens beslut samt länsrättens och högsta förvaltningsdomstolens utslag publiceras i oförändrad form med utelämnande av parternas namn.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandet i 28 § 1 mom. tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärssärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft och som gäller fastställande av accis, accisåterbäring eller prisskillnadsersättning överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

13.

Lag**om ändring av 20 och 21 §§ lagen om bil- och motorcykelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 20 och 21 §§ lagen den 14 november 1967 om bil- och motorcykelskatt (482/67), sådana de lyder, 20 § i lag av den 12 augusti 1993 (654/93) och 21 § delvis ändrad genom lag av den 4 december 1981 (822/81), som följer:

20 §

Angående erläggande av skatt i enlighet med denna lag samt angående skattemyndigheter, anmälningsskyldighet, fastställande av skatt, ändringssökande och återbäring av skatt samt även i övrigt gäller, om inte annat stadgas i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas om omsättningsskatt. Till den del det är fråga om beskattning av import och importör eller i 17 § nämnd återbäring av skatt gäller, om inte annat stadgas i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas i gällande tullagstiftning.

I fråga om förhandsbesked angående bil- och motorcykelskatt för fordon som har tillverkats i hemlandet gäller vad som stadgas om meddelande av förhandsbesked angående omsättningsskatt.

Ändring i beslut som Bilregistercentralens enhet för fordonförvaltning meddelat med stöd av denna lag söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvär anförs på statens vägnar då av statsombudet vid Nylands länskatteverk.

21 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 115 och 116 §§ omsättningsskattelagen. I ärenden som gäller beskattning av import och importör anförs besvär på statens vägnar dock av tullombuden vid distriktstullkamrarna.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagens 21 § tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft och som nämns i 20 § överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

14.

Lag**om ändring av 32 § lagen om skatt på motorfordon**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 32 § 1—3 mom. lagen den 30 december 1966 om skatt på motorfordon (722/66), sådana de lyder, 1 och 3 mom. i lag av den 26 juni 1981 (486/81) och 2 mom. i lag av den 5 december 1969 (747/69), som följer:

32 §

Ändring i en myndighets beslut som gäller skyldighet att betala motorfordonsskatt eller beloppet av skatten söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvär skall anföras

inom 30 dagar från den dag då skatten erlades eller hade bort erläggas.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvär-

tillstånd. På ändringssökande tillämpas då 115 § omsättningsskattelagen.

Besvär anförs på statens vägnar av statsombudet vid Nylands länsskatteverk. Tullombuden vid distriktstullkamrarna anför dock besvär på statens vägnar i ärenden som avses nedan i 34 § 2 mom..

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandet i 32 § 2 mom. tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärssärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

15.

Lag

om ändring av 14 § lagen om bränsleavgift

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 14 § lagen om bränsleavgift av den 13 april 1993 (337/93) som följer:

14 §

Ändringssökande och verkställighet

Beträffande skatterättelse gäller vad som stadgas i lagen om skatt på motorfordon (772/66). Ändring i beslut som gäller påförande av bränsleavgift söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län med iakttagande av lagen om skatt på motorfordon.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 115 § omsättningsskattelagen. Besvär anförs på statens vägnar av statsombudet vid Nylands länsskatteverk.

Ett betalningsföreläggande får verkställas utan dom eller beslut med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61). Om bränsleavgiften inte har betalats senast på förfallodagen får fordonet mätas ut och bränsleavgiften indrivs ur fordonets värde, även om fordonet ägs av någon annan än den betalningsskyldige.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandet i 14 § 2 mom. tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

16.

Lag**om ändring av 92 och 98 a §§ lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 92 § 3 mom. och 98 a § lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43), sådana de lyder, 92 § 3 mom. i lag av den 9 augusti 1993 (730/93) och 98 a § i lag av den 21 december 1990 (1167/90), som följer:

92 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

98 a §

Ändring i länsskatteverkets beslut som avses i 94—97, 97 a—97 c och 98 §§ söks hos länsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

17.

Lag**om ändring av 22 § kreditskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 22 § 1—3 mom. kreditskattelagen av den 19 januari 1990 (48/90) som följer:

22 §

Ändringssökande

Ändring i länsskatteverkets beslut får sökas genom besvär hos länsrätten i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Ändring i beslut genom vilket länsskatteverket har beslutat att inte meddela förhandsbesked får dock inte sökas genom besvär.

högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Besvär anförs på statens vägnar av beskattningsombudet vid länsskatteverket.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om

18.

Lag**om ändring av 17 § lagen om charterskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 17 § 2 mom. lagen den 6 november 1992 om charterskatt (976/92) som följer:

17 §

*Ändringssökande*beskattningslagen. Besvär anförs på statens vägnar av prövningsombudet.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 §

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

19.

Lag**om ändring av 14 § biografskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 14 § biografskattelagen av den 26 juni 1964 (366/64), sådant detta lagrum lyder delvis ändrat genom lag av den 3 april 1981 (243/81), ett nytt 4 mom. som följer:

14 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

20.

Lag**om ändring av 16 § lotteriskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 1—3 mom. lotteriskattelagen av den 26 juni 1992 (552/92), som följer:

16 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som länsskatteverket har fattat med stöd av denna lag får sökas hos länsrätten av den skattskyldige och på statens vägnar av beskattningsombudet med iakttagande av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvärstiden för beskattningsombudet räknas dock från dagen för beslutet.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom

besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Besvär på statens vägnar anförs hos högsta förvaltningsdomstolen av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

21.

Lag**om ändring av 17 § byggs kattlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 17 § 2 mom. byggs kattlagen av den 14 januari 1977 (54/77), sådant det lyder i lag av den 25 mars 1983 (296/83), som följer:

17 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen. Besvär anförs på statens vägnar av skattestyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

22.

Lag**om ändring av 14 § konjunkturdepositionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 14 § 3 mom. konjunkturdepositionslagen av den 14 januari 1977 (53/77), sådant det lyder i lag av den 25 mars 1983 (295/83), som följer:

14 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen. Besvär anförs på statens vägnar av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

23.

Lag**om ändring av 12 § lagen om hundskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 12 § lagen den 29 juni 1979 om hundskatt (590/79), sådant detta lagrum lyder delvis ändrat genom lag av den 10 mars 1989 (264/89), ett nytt 3 mom. som följer:

12 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

24.

Lag**om ändring av 12 § lagen om skatteuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 12 § lagen den 11 augusti 1978 om skatteuppbörd (611/78) ett nytt 4 mom. som följer:

12 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

25.

Lag**om upphävande av 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 6 § 1 mom. 1 punkten lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer av den 26 juli 1993 (701/93).

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Helsingfors den 17 september 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Justitieminister *Hannele Pokka*

1

Lag

om ändring av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 mars 1950 om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) 7 a och 13 b §§, sådana de lyder i lag av den 28 juni 1968 (389/68),

ändras 1 § 3 mom., 12 § 6 mom., 13 a § och mellanrubriken före denna samt 14 § 1 och 3 mom., sådana de lyder i nämnda lag av den 28 juni 1968, samt

fogas till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 16 december 1966 (659/66) och nämnda lag av den 28 juni 1968, ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Utan hinder av vad i 2 mom. är stadgat skall på däri avsedda besvär, med undantag av besvär över förvaltningsmyndighets beslut angående utsökning och besvär enligt kyrkolagen, och i motsvarande fall på ansökningar om besvärstillstånd tillämpas vad i 11, 11 a och 13 §§ samt 13 b 4 mom. stadgas.

Utan hinder av vad som *stadgas* i 2 mom. tillämpas på däri avsedda besvär, med undantag av besvär över förvaltningsmyndighets beslut angående utsökning och besvär enligt kyrkolagen, vad som *stadgas* i 11, 11 a, 13 och 13 a §§.

7 a §

Besvärstillstånd sökes hos den myndighet hos vilken besvär anföras.

7 a §

(upphävs)

12 §

Till beslut, vari ändring icke får sökas genom besvär, skall fogas uppgift härom, och samtidigt skall angivas på vilket stadgande i lag eller förordning förbudet grundar sig. Kan tillstånd att anföras besvär över sådant beslut meddelas, skall beslutet åtföljas av uppgift härom och hänvisning till stadgandet i den lag eller förordning, vari stadgas om förutsättningarna för beviljandet av sådant tillstånd.

Om besvärstillstånd behövs i ärendet skall detta samt det lagrum som gäller besvärstillståndet och de grunder på vilka besvärstillstånd kan beviljas anges i besvärshandläggningen.

Till beslut, i vilka ändring inte får sökas genom besvär skall fogas uppgift om detta, och det skall samtidigt anges på vilket stadgande i lag eller förordning förbudet grundar sig.
(se gällande 6 mom.)

Ansökan om besvärstillstånd

13 a §

Erfordras besvärstillstånd för rätt att anföras besvär skall tillståndsansökan, om ej annan tid

Besvärstillstånd

13 a §

Om besvärstillstånd behövs i ärendet, skall i besvärsskriften ingå en ansökan om besvärstill-

Gällande lydelse

är stadgad, göras inom trettio dagar från den dag, då sökanden fick del av beslutet, sagda dag oräknad.

Är i något fall stadgat att ansökningstiden skall räknas från särskilt bestämd annan tidpunkt, skall detta iakttagas.

13 b §

Ansökan om besvärstillstånd skall göras skriftligt. Ansökningsskriften skall ställas till besvärsmyndigheten och däri skall angivas 1) sökandens namn, 2) det beslut ändringsansökan gäller, och 3) de grunder på vilka tillstånd sökes. Ansökningsskriften skall egenhändigt undertecknas av sökanden eller av den som upprättat ansökningen.

Ansökningsskriften skall åtföljas av besvärsskriften eller ock besvären innefattas i ansökningsskriften. Om besvären innefattas i ansökningsskriften, gäller vad i 9 a § är stadgat om besvärsskrift. Angående beslut och annan utredning som skola åtfölja ansökningsskriften gäller i tillämpliga delar vad i 9 b § är stadgat.

Ansökningsskriften skall tillställas besvärsmyndigheten. I övrigt skall vad i 10 § är stadgat om tillställande av besvärsskrift äga motsvarande tillämpning. Om ansökningsskriften tillställts den myndighet som fattat beslutet, skall denna sända ansökningsskriften och de i ärendet tillkomna handlingarna till besvärsmyndigheten utan att införskaffa förklaring av parterna.

Angående avhjälpande av brist i tillståndsansökan och om avvisande av ansökan gäller i tillämpliga delar vad i 11 och 11 a §§ är stadgat om besvär.

14 §

Inom besvärstiden anförda besvär medföra, att beslutets verkställbarhet uppskjutes. Ansökan om besvärstillstånd utgör icke hinder för verkställighet.

Då besvär anförts eller besvärstillstånd söks, kan besvärsmyndigheten förbjuda beslutets verkställighet eller förordna om avbrytande av verkställigheten.

Föreslagen lydelse

stånd. I tillståndsansökan skall anges varför besvärstillstånd bör beviljas.

Angående avhjälpande av en brist i en besvärstillståndsansökan och avvisande av ansökan gäller i tillämpliga delar vad som i 11 och 11 a §§ stadgas om besvär.

13 b §

(upphävs)

14 §

Inom besvärstiden anförda besvär medför att beslutets verkställbarhet uppskjutes. *Besvär utgör dock inte hinder för verkställighet, om besvärstillstånd behövs i ärendet.*

Sedan besvär anförts kan besvärsmyndigheten förbjuda att beslutet verkställs eller förordna att verkställigheten skall avbrytas.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994 .

Lagen tillämpas när ändring söks i ett beslut som givits efter att denna lag trätt i kraft.

2.

L a g

om ändring av lagen angående Högsta förvaltningsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 22 juli 1918 angående Högsta förvaltningsdomstolen 3 § 2 mom., sådant det
 lyder i lag av den 22 januari 1971 (55/71),
ändras 4 §, sådan den lyder i nämnda lag av den 22 januari 1971, samt
fogas till 8 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

*Högsta förvaltningsdomstolen handlägger
 ytterligare ärenden angående besättande och
 handhavande av tjänst som ledamot av omsätt-
 ningsskatterätten samt arbetsordningen för
 nämnda domstol i enlighet med vad om dem
 särskilt stadgas.*

(2 mom. upphävs)

4 §

Besvär i utnämningsärenden, med undantag
 av besvär angående i 3 § 2 mom. avsedda
 ärenden, handläggs av statsrådet. Statsrådet
 handlägger likaså besvär i ärenden, som enligt
 lag underställts statsrådets prövning.

4 §

Besvär i utnämningsärenden handläggs av
 statsrådet. Statsrådet handlägger likaså besvär i
 ärenden som enligt lag har underställts stats-
 rådet.

8 §

*Högsta förvaltningsdomstolen kan med tre
 medlemmar handlägga och avgöra*

*1) ett ärende som gäller beviljande av be-
 svärstillstånd med undantag av vattenärenden,*

*2) ett ärende som gäller verkställighetsförbud
 eller avbrytande av verkställighet, samt*

*3) ett ärende i vilket besvär eller en ansökan
 har återtagits eller i vilket det är fråga om
 huruvida ändring har sökts inom utsatt tid eller
 med iakttagande av stadgad form.*

*Denna lag träder i kraft den
 199 . Lagens 4 § träder dock i kraft den 1
 december 1994 och 3 § 2 mom. upphävs samma
 dag.*

*Lagen tillämpas även på ärenden som är
 anhängiga i högsta förvaltningsdomstolen när
 denna lag träder i kraft.*

3.

Lag

om ändring av beskattningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i beskattningslagen av den 12 december 1958 (482/58) 96 b—96 d §§,

dessas lagrum sådana de lyder 96 b § ändrad genom lagar av den 6 augusti 1982 och den 30 december 1992 (602/82 och 1548/92), 96 c § ändrad genom lagar av den 28 juni 1968 och den 29 december 1988 (390/68 och 1243/88) och 96 d § ändrad genom nämnda lag av den 28 juni 1968 och lag av den 31 december 1974 (1023/74), samt

ändras 96 och 96 a §§,

dessas lagrum sådana de lyder 96 § ändrad genom nämnda lagar av den 31 december 1974 och den 29 december 1988 samt 96 a § ändrad genom nämnda lagar av den 6 augusti 1982, den 29 december 1988 och den 30 december 1992, som följer:

Gällande lydelse

96 §

Över länsrättens utslag i något annat än ett i 90, 96 a eller 96 b § nämnt ärende kan besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom sextio dagar från delfäendet. Besvärsrätt har de som enligt 91 § kan söka ändring i beskattningen. På statens vägnar utövas besvärsrätten av prövningsombudet och på kommunens vägnar av kommunstyrelsen.

Besvärsskriften samt länsrättens utslag och utredning om, när besväranden fått del av utslaget, skola inom tid som nämnes i 1 mom. tillställas högsta förvaltningsdomstolen.

I 2 mom. avsedd besvärsskrift kan även inlämnas till länsrätten, som utan dröjsmål skall insända den jämte i saken tillkomna handlingar till högsta förvaltningsdomstolen.

96 a §

Utan besvärstillstånd enligt 96 c § får besvär inte anföras över länsrättens utslag till den del utslaget gäller

- 1) naturaförmån;
- 2) skatteplikt för eller skattepliktigt belopp av resekostnadsersättning, dagtraktamente, representationsmedel eller annan med dem jämförbar ersättning;

Föreslagen lydelse

96 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

- 1) *det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,*
- 2) *det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om*
- 3) *det finns andra vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.*

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller den länsrätt som givit utslaget.

96 a §

Rätt att anföras besvär hos högsta förvaltningsdomstolen har de som enligt 91 § kan söka ändring i beskattningen. På statens vägnar utövas besvärsrätten dock av prövningsombudet och på kommunens vägnar av kommunstyrelsen.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

3) avdrag på grund av bestående men, åsamkat av sjukdom, lyte eller skada, eller avdrag för nedsatt skattebetalningsförmåga;

4) avdrag från löneinkomst för utgifter för inkomstens förvärvande eller bibehållande eller frågan om huruvida utgifter, som fysisk person, sammanslutning eller dödsbo yrkat att skall avdragas såsom utgift för inkomstens förvärvande eller bibehållande, helt eller till någon del skall anses utgöra icke avdragsgilla levnads-kostnader;

6) avdragsgillhet för representationsutgifter; eller

7) särskilt bestämt värde av byggnad eller konstruktion, om detta fastställts till lägre belopp än 400 000 mark.

96 b §

Besvär får inte heller utan besvärstillstånd anföras över länsrättens utslag till den del utslaget gäller frågan om inkomst är skattepliktig eller beloppet av skatteårets inkomst enligt 30 § inkomstskattelagen, om det inkomstbelopp beträffande vilket utslaget går parten emot uppenbart är mindre än 4 000 mark eller om det uppenbart är mindre än 20 000 mark och samtidigt understiger en tiondedel av den skattskyldiges vid beskattningen fastställda totala inkomst under skatteåret.

Vid uträkningen av markbeloppen ovan beaktas inte de fall som avses i 96 a § 1—4 och 6 punkten. Som den totala inkomsten under skatteåret anses, då besvär angår statsbeskattningen av en fysisk person eller ett inhemskt dödsbo som beskattas såsom särskild skattskyldig, det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges förvärvsinkomst och kapitalinkomst under skatteåret och, om besvären, gäller kommunalbeskattningen, den skattskyldiges inkomster under skatteåret vid denna.

Beträffande skatteplikt för tillgångar eller beloppet av beskattningsbar förmögenhet får besvär ej heller utan besvärstillstånd anföras över länsrätts utslag, såvida det förmögenhetsbelopp beträffande vilket utslaget går parten emot uppenbart är mindre än 200 000 mark. Då förmögenhetens belopp uträknas, beaktas inte det värde av byggnad eller konstruktion som avses i 96 a § 7 punkten.

Utan hinder av det i 1 och 3 mom. stadgade förbudet får besvär anföras, såvida ändring på samma grund yrkats i statens inkomstbeskatt-

96 b §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ning, kommunalbeskattningen och förmögenhetsbeskattningen eller i två av dem och besvär är tillåtna i fråga om någon beskattning i vilken ändring söks.

Över skatteförhöjning som påförts eller yrkats på grund av ökning av skatt eller antalet skattören, förorsakad av viss del av inkomst eller förmögenhet, får besvär inte anföras utan besvärstillstånd, såvida det är förbjudet att anföras besvär angående nämnda inkomst eller förmögenhet. Över ränta som motsvarar dröjsmålsränta får besvär ej heller anföras utan besvärstillstånd, om besvär inte får anföras angående den inkomst eller förmögenhet som efterbeskattats eller beträffande vilken efterbeskattning yrkats.

96 c §

Besvärstillstånd sökes hos högsta förvaltningsdomstolen.

Tillstånd må meddelas endast,

1) om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för enhetlig rättspraxis är av vikt, att målet drages under högsta förvaltningsdomstolens prövning; eller

2) om vederbörande i fall, som avses i 96 b § visar, att besvären äro av synnerlig betydelse för honom utöver det mål, varom är fråga.

Prövningsombudet och kommunstyrelsen kan beviljas tillstånd endast med stöd av 2 mom. 1 punkten.

96 d §

Tillståndsansökningen skall tillställas länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen senast den sextionde dagen från dagen för delfäendet av utslaget.

I övrigt tillämpas stadgandena om besvärstillstånd i 12 § 6 mom., 13 b § och 14 § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

96 c §

(upphävs)

96 d §

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

4.

Lag

om ändring av lagen om förskottsuppbörd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 november 1959 om förskottsuppbörd (418/59) 54 §, sådan den lyder
ändrad genom lagar av den 28 juni 1968 och den 31 december 1974 (391/68 och 1026/74), samt
ändras lagens 53 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 31 december 1974, som följer:

Gällande lydelse

53 §

Över länsrätts utslag på besvär som avses i denna lag få besvär anföras endast såframt vederbörande beviljas i 54 § stadgat besvärstillstånd.

54 §

Besvärstillstånd sökes hos högsta förvaltningsdomstolen.

Tillstånd må meddelas endast,

1) om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för enhetlig rättspraxis är av vikt, att målet drages under högsta förvaltningsdomstolens prövning; eller

2) om vederbörande visar, att besvären äro av synnerlig betydelse för honom utöver det mål, varom är fråga.

Prövningsombud och kommuns styrelse må beviljas tillstånd endast med stöd av 2 mom. 1 punkten.

Tillståndsansökan skall tillställas länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen senast den sextionde dagen från delfäendet av utslaget.

I övrigt tillämpas stadgandena om besvärstillstånd i 12 § 6 mom., 13 b § och 14 § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Föreslagen lydelse

53 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

54 §

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

5.

Lag

om ändring av lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 4 juli 1963 om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/63) 17 a §, sådan den lyder ändrad genom lagar av den 28 juni 1968 och den 31 december 1974 (392/68 och 1027/74), samt

ändras 17 § 3 mom., sådant det lyder i nämnda lag av den 31 december 1974, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Över länsrätts beslut på besvär som avses i denna lag få besvär anföras endast såframt vederbörande beviljas i 17 a § avsett besvärstillstånd.

I länsrätts utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

17 a §

Besvärstillstånd sökes hos högsta förvaltningsdomstolen.

Tillstånd må meddelas endast,

1) om det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för enhetlig rättspraxis är av vikt, att målet drages under högsta förvaltningsdomstolens prövning; eller

2) om vederbörande visar, att besvären äro av synnerlig betydelse för honom utöver det mål, varom är fråga.

Prövningsombudet må beviljas tillstånd endast med stöd av 2 mom. 1 punkten.

Tillståndsansökan skall tillställas länsrätten eller högsta förvaltningsdomstolen senast den sextionde dagen från delfåendet av beslutet.

I övrigt tillämpas stadgandena om besvärstillstånd i 12 § 6 mom., 13 b § och 14 § lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

17 a §

(upphävs)

*Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.*

6.

Lag**om ändring av 21 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 21 § 3 mom. lagen den 11 augusti 1978 om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) som följer:*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

21 §

I länsrätts utslag med anledning av besvär som avses i denna lag får ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. På statens vägnar äger i beskattningslagen avsett prövningsombud besvärsrätt. Om ändringssökande gäller i övrigt vad i beskattningslagen är stadgat om sökande av ändring i länsrätts utslag.

I länsrätts utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen. Besvär på statens vägnar anföras av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

7.

Lag**om ändring av 48 § lagen om skatt på arv och gåva**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 48 § lagen den 12 juli 1940 om skatt på arv och gåva (378/40), sådant detta lagrum lyder i lag av den 31 december 1974 (1028/74), som följer:*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

48 §

Över länsrätts utslag är den, som utslaget angår, berättigad att anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom sextio dagar från delfåendet. På statens vägnar utövas besvärsrätt av prövningsombudet.

48 §

I länsrätts utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen. Besvär på statens vägnar anföras av prövningsombudet.

Besvärsskriften jämte länsrätts utslag samt utredning om när besväranden fått del av utslaget, skola inom den tid som i 1 mom. nämnes tillställas högsta förvaltningsdomstolen.

I 2 mom. avsedd besvärsskrift kan även

Gällande lydelse

befordras till länsrätten, som utan dröjsmål skall sända den jämte i saken tillkomna handlingar till högsta förvaltningsdomstolen.

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.*

8.

Lag**om ändring av 27 § fastighetsskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 27 § fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/92) som följer:

Gällande lydelse

27 §

Sökande av ändring i länsrättens utslag

Över länsrättens utslag kan besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som stadgas i 96 § beskattningslagen.

Besvär får dock inte, utom då part meddelas sådant besvärstillstånd som avses i 3 mom., anföras över länsrättens utslag till den del utslaget gäller ett särskilt bestämt värde på en byggnad eller en konstruktion, om detta värde har bestämts till ett belopp som är mindre än 400 000 mark. Detsamma gäller i fråga om länsrättens utslag till den del detta i övrigt gäller frågan om den påförda fastighetsskatten är av rätt storlek eller inte, såvida det skattebelopp, för vars del utslaget går parten emot, uppenbarligen är mindre än 2 000 mark.

Besvärstillstånd söks hos högsta förvaltningsdomstolen, som kan meddela tillstånd endast om det med tanke på lagens tillämpning i andra likartade fall eller med hänsyn till enhetlig rättspraxis är viktigt att få målet prövat av högsta förvaltningsdomstolen.

I fråga om ansökan om besvärstillstånd gäller 96 d § beskattningslagen.

Föreslagen lydelse

27 §

Sökande av ändring i länsrättens utslag

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen. Besvär på kommunens vägnar anføres av kommunstyrelsen.

*Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.*

10.

Lag

om ändring av omsättningsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i omsättningsskattelagen av den 22 mars 1991 (559/91) 113 och 117 §§, samt ändras 110 § 1 mom., 111 § 4 mom., 112, 115, 116, 118 — 120 §§, 122 § 2 mom., 123 och 124 §§, 129 § 1 mom. och 134 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

110 §

Ändring i beslut om omsättningsbeskattning som länsskatteverket har fattat med stöd av denna lag söks genom besvär hos omsättnings-skatteätten. Besvärsmålet har på statens vägnar statsombudet vid länsskatteverket. Ändring skall sökas skriftligen och besvärsskriften skall tillställas länsskatteverket inom besvärstiden.

110 §

Ändring i beslut om omsättningsbeskattning som länsskatteverket har fattat med stöd av denna lag söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvär anförs på statens vägnar av statsombudet vid länsskatteverket. Besvärsskriften skall tillställas länsskatteverket inom besvärstiden.

111 §

Statsombudets besvärsskrift och den skatt-skyldiges i 3 mom. nämnda besvärsskrift jämte bemötande, genmäle och utlåtande samt andra handlingar som har tillkommit vid behandlingen av ärendet skall utan dröjsmål sändas till omsättningsskatteätten.

Statsombudets besvärsskrift och den skatt-skyldiges i 3 mom. nämnda besvärsskrift jämte bemötande, genmäle och utlåtande samt andra handlingar som har tillkommit vid behandlingen av ärendet skall utan dröjsmål sändas till länsrätten i Nylands län.

112 §

Omsättningsskatteätten kan överföra delgivningen av sina beslut på länsskatteverket.

112 §

Länsrätten kan överföra delgivningen av sina beslut på länsskatteverket.

113 §

Omsättningsskatteätten skall rätta räknefel eller därmed jämförbara misstag i sina beslut.

113 §

(upphävs)

115 §

Den som är missnöjd med omsättningsskatte-ättens beslut får anföras besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. På statens vägnar får statsombudet vid omsättningsskatteätten. I ett beslut genom vilket ett förhandsbesked har undanröjts får ändring inte sökas genom besvär.

115 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Om det skattebelopp beträffande vilket omsättningsskatteättens beslut i ett ärende som gäller beloppet av skatten går parten emot uppenbart understiger 4 000 mark, får besvär över beslutet inte anföras, såvida inte den som saken gäller har beviljats besvärstillstånd enligt 116 §.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,

2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller om

Gällande lydelse

Besvärsskriften skall inom 30 dagar från delfäendet tillställas högsta förvaltningsdomstolen. För statsombudet räknas besvärstiden från omsättningsskatterättens beslut.

Det överklagade beslutet skall fogas till besvärsskriften. Till denna skall den skattskyldige också foga en utredning om när beslutet har delgivits ändringssökanden.

Besvärsskriften kan även tillställas omsättningsskatterätten, som utan dröjsmål skall sända den och handlingarna i ärendet till högsta förvaltningsdomstolen.

116 §

Besvärstillstånd söks hos högsta förvaltningsdomstolen.

Tillstånd kan beviljas endast om

1) *det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet blir prövat av högsta förvaltningsdomstolen, eller*

2) *parten visar att besvären är av synnerlig betydelse för honom också utöver det ärende som det är fråga om.*

Statsombudet vid omsättningsskatterätten kan beviljas tillstånd endast med stöd av 2 mom. 1 punkten.

117 §

Ansökan om besvärstillstånd skall tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller omsättningsskatterätten senast den trettionde dagen från delfäendet. För statsombudet vid omsättningsskatterätten räknas tiden från den dag då beslutet meddelades.

I övrigt tillämpas vad 12 § 6 mom. samt 13 b och 14 §§ lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden stadgar om besvärstillstånd.

118 §

Av högsta förvaltningsdomstolens beslut skall ett exemplar ges ändringssökanden, och dessutom skall kopior av beslutet i två eller, då ändring söks på statens vägnar, i tre exemplar tillställas omsättningsskatterätten. Denna skall delge parter högsta förvaltningsdomstolens beslut i det fall att ändring i omsättningsskatterättens beslut har sökts på statens vägnar.

Föreslagen lydelse

3) *det finns andra vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.*

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller länsrätten i Nylands län.

116 §

Besvär anføres på statens vägnar hos högsta förvaltningsdomstolen av statsombudet vid läns-skatteverket.

117 §

(upphävs)

118 §

Av högsta förvaltningsdomstolens beslut skall ett exemplar ges ändringssökanden, och dessutom skall kopior av beslutet i två eller, då ändring söks på statens vägnar, i tre exemplar tillställas länsrätten i Nylands län.

Gällande lydelse

119 §

Ändrar omsättningsskatterätten eller högsta förvaltningsdomstolen med anledning av besvär av statsombudet ett registreringsbeslut som avses i 89 § 2 mom. skall den samtidigt bestämma den tid från vilken beslutet skall tillämpas.

120 §

Om det under handläggningen av besvär observeras att beslut om påförande eller återbäring av skatt inte har fattats av rätt länskatteverk, skall omsättningsskatterätten eller högsta förvaltningsdomstolen, såvida den inte anser sig kunna avgöra ärendet omedelbart, överföra det till det behöriga länsskatteverket.

122 §

Har skatt genom omsättningsskatterättens eller högsta förvaltningsdomstolens beslut blivit avlyft eller nedsatt, skall det belopp som har överbetalts eller inte blivit återburet återbetalas till parten på det sätt som stadgas i 103 §.

123 §

Har omsättningsskatterätten eller högsta förvaltningsdomstolen med anledning av ändringssökande ansett någon vara skattskyldig eller höjt skattens belopp eller minskat det belopp som skall återbäras, skall en kopia av beslutet tillställas länsskatteverket. Detta skall utan dröjsmål bestämma en efterbetalningstid för den skattskyldige och utfärda en debetsedel enligt 98 §.

124 §

I beslut som gäller besvär över beskattning kan omsättningsskatterätten och högsta förvaltningsdomstolen bestämma att en skattskyldig av statsmedel skall få ersättning för rättegångskostnader enligt sakens natur och de grunder som stadgas i 21 kap. rättegångsbalken.

129 §

Uppgifter och handlingar som har lämnats för uppfyllande av deklarationsskyldigheten får inte lämnas andra än skattemyndigheterna och av dessa kallade sakkunniga. Detta hindrar dock inte att omsättningsskatterättens och högsta förvaltningsdomstolens beslut publi-

Föreslagen lydelse

119 §

Ändrar *länsrätten* eller högsta förvaltningsdomstolen med anledning av besvär av statsombudet ett registreringsbeslut som avses i 89 § 2 mom. skall den samtidigt bestämma den tidpunkt från vilken beslutet skall tillämpas.

120 §

Om det under handläggningen av besvär observeras att beslut om påförande eller återbäring av skatt inte har fattats av rätt länskatteverk, skall *länsrätten* eller högsta förvaltningsdomstolen, såvida den inte anser sig kunna avgöra ärendet omedelbart, överföra det till det behöriga länsskatteverket.

Har skatt genom *länsrättens* eller högsta förvaltningsdomstolens beslut blivit avlyft eller nedsatt, skall det belopp som har överbetalts eller inte blivit återburet återbetalas till parten på det sätt som stadgas i 103 §.

123 §

Har *länsrätten* eller högsta förvaltningsdomstolen med anledning av ändringssökande ansett någon vara skattskyldig eller höjt skattens belopp eller minskat det belopp som skall återbäras, skall en kopia av beslutet tillställas länsskatteverket. Detta skall utan dröjsmål bestämma en efterbetalningstid för den skattskyldige och utfärda en debetsedel enligt 98 §.

124 §

I beslut som gäller besvär över beskattning kan *länsrätten* och högsta förvaltningsdomstolen bestämma att en skattskyldig av statsmedel skall få ersättning för rättegångskostnader enligt ärendets art och de grunder som stadgas i 21 kap. rättegångsbalken.

129 §

Uppgifter och handlingar som har lämnats för uppfyllande av deklarationsskyldigheten får inte tillhandahållas andra än skattemyndigheterna och av dessa kallade sakkunniga. Detta hindrar dock inte att *länsrättens* och högsta förvaltningsdomstolens beslut publiceras i oför-

Gällande lydelse

ceras i oförändrad eller förkortad form med utelämnande av parternas namn.

134 §

En skattskyldig och den som anhåller om förhandsbesked har rätt att få utdrag ur länsskatteverkets och omsättningsskatterättens protokoll över hans beskattning samt kopior av beslut, utlåtanden och bemötanden i saken samt av den berättelse som har uppgjorts vid en granskning enligt 83 §.

Föreslagen lydelse

ändrad eller förkortad form med utelämnande av parternas namn.

134 §

En skattskyldig och den som anhåller om förhandsbesked har rätt att få utdrag ur länsskatteverkets och *länsrättens* protokoll över hans beskattning samt kopior av beslut, utlåtanden och bemötanden i saken samt av den berättelse som har uppgjorts vid en granskning enligt 83 §.

*Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Stadgandena i lagens 115 § tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.*

11.

Lag**om ändring av tullagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tullagen av den 14 juli 1978 (573/78) 48 § 1 mom., 48 a § 2 mom., 49 § 2 och 4 mom. samt 50 §,

av dessa lagrum 48 § 1 mom. och 48 a § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 23 december 1987 (1165/87), 49 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 9 juli 1982 (547/82) samt 50 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, samt

fogas till lagen en ny 50 a § som följer:

Gällande lydelse

48 §

Ändring i en distriktstullkammares beslut söks hos tullstyrelsen genom besvär. Besvärsmått på statens vägnar har tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden.

Föreslagen lydelse

48 §

Ändring i en distriktstullkammares beslut i ett ärende som gäller fastställande av tull eller tullrestitution söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. I andra än ovan nämnda ärenden söks ändring i en distriktstullkammares beslut genom besvär hos tullstyrelsen. Besvär anföras på statens vägnar av tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

48 a §

Till den del distriktstullkammaren anser att de yrkanden som *varuhavaren* framställt i besvären inte ger anledning till rättelse av dess beslut, skall distriktstullkammaren avge sitt utlåtande med anledning av besvären och utan dröjsmål tillställa tullstyrelsen de handlingar som bildats vid behandlingen av ärendet.

Till den del distriktstullkammaren anser att de yrkanden som *framställts* i besvären inte ger anledning till rättelse av dess beslut, skall distriktstullkammaren avge sitt utlåtande med anledning av besvären och utan dröjsmål tillställa *länsrätten i Nylands län* de handlingar som bildats vid behandlingen av ärendet.

49 §

Har tull genom tullstyrelsens beslut avlyfts eller nedsatts, skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

I utslag på besvär över förtullning kan tullstyrelsen och högsta förvaltningsdomstolen ålägga staten att utge ersättning för rättegångskostnader enligt sakens natur och de grunder som är stadgade i 21 kap. rättegångsbalken.

Har tull genom *länsrättens* utslag avlyfts eller nedsatts skall tull som erlagts till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas oavsett ändringssökande.

I utslag på besvär över förtullning kan tullstyrelsen, *länsrätten* och högsta förvaltningsdomstolen ålägga staten att utge ersättning för rättegångskostnader enligt ärendets art och de grunder som stadgas i 21 kap. rättegångsbalken.

50 §

Över tullstyrelsens beslut kan, om icke annat är särskilt stadgat, besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som är stadgad i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Besvärshörsrätt på statens vägnar har tullombudet vid tullstyrelsen, för vilket besvärstiden räknas från dagen för beslutet.

50 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan beviljas, om

1) *det för lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är av vikt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,*

2) *det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att i ärendet skett ett uppenbart fel, eller*

3) *det finns andra vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.*

Besvärstillstånd kan beviljas även så att det gäller endast en del av det överklagade länsrättsutslaget.

Besvär skall anföras inom 60 dagar från delfäendet av länsrättens utslag. Besvärsskriften, i vilken ansökan om besvärstillstånd skall ingå, skall inom besvärstiden tillställas högsta förvaltningsdomstolen eller länsrätten i Nyland län. Besvär anføres på statens vägnar av tullombuden vid distriktstullkamrarna.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

50 a §

I förhandsbesked av tullstyrelsen och i andra beslut av tullstyrelsen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Besvär anförs på statens vägnar då av tullombudet vid tullstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandena i lagens 50 § tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärssärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft och som gäller fastställande av tull eller tullrestitution överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

12.

Lag**om ändring av lagen om påförande av accis**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 26 § 1 mom., 26 a § 2 mom., 28—30 §§ samt 36 § 2 mom. lagen den 3 juli 1974 om påförande av accis (558/74),

av dessa lagrum 26 § 1 mom. och 26 a § 2 mom. sådana de lyder i lag av den 29 december 1988 (1287/88), som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

26 §

Ändring i distriktstullkammarens beslut söks hos tullstyrelsen genom besvär. Besvärsrätt på statens vägnar har tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvär skall anföras skriftligen och besvärsskriften skall tillställas tullanstalten inom besvärstiden.

26 §

Ändring i en distriktstullkammarens beslut i ett ärende som gäller fastställande av accis, accisåterbäring eller prisskillnadsersättning söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. I andra än ovan nämnda ärenden söks ändring i en distriktstullkammarens beslut genom besvär hos tullstyrelsen. Besvär anförs på statens vägnar av tullombuden vid distriktstullkamrarna. Besvärsskriften skall inom besvärstiden tillställas tullanstalten.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

26 a §

Till den del distriktstullkammaren anser att de yrkanden som har framställts i besvären inte ger anledning till rättelse av dess beslut, skall distriktstullkammaren avge sitt utlåtande med anledning av besvären och utan dröjsmål tillställa tullstyrelsen handlingarna i ärendet.

28 §

Över tullstyrelsens beslut får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen såsom där- om är stadgat särskilt. På statens vägnar utövas besvärshänsyn av tullombudsmannen, för vilken besvärstiden räknas från den dag beslutet fattades.

29 §

Har accis genom tullstyrelsens beslut avlyfts eller nedsatts eller har prisskillnad höjts, skall distriktstullkammaren, oberoende av ändrings- sökande, till den accisskyldige erlægga den överbetalda accisen eller den bristande prisskill- naden.

30 §

Har högsta förvaltningsdomstolen på grund av besvär, som tullombudsmannen anför, ändrat tullstyrelsens beslut, skall en avskrift av högsta förvaltningsdomstolens utslag tillställas vederbörande distriktstullkammare, vilken utan dröjsmål skall debitera det till den accisskyldige överbetalda beloppet.

Till den del distriktstullkammaren anser att de yrkanden som har framställts i besvären inte ger anledning till rättelse av dess beslut skall distriktstullkammaren avge sitt utlåtande med anledning av besvären och utan dröjsmål till- ställa *länsrätten i Nylands län* handlingarna i ärendet.

28 §

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstill- stånd. På ändringssökande tillämpas då 50 § tullagen.

I förhandsbesked av tullstyrelsen och i annat beslut av tullstyrelsen får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Besvär anføres på statens vägnar då av tullombudet vid tullstyrelsen.

29 §

Har accis genom *länsrättens* utslag avlyfts eller nedsatts eller har *prisskillnadsersättning* höjts, skall distriktstullkammaren, oberoende av ändringsökande, till den accisskyldige erlägga den överbetalda accisen eller den bristande *prisskillnadsersättningen*.

30 §

Har högsta förvaltningsdomstolen med anledning av besvär som *tullombudet* anför, ändrat *länsrättens* beslut, skall en kopia av högsta förvaltningsdomstolens utslag tillställas vederbörande distriktstullkammare, vilken utan dröjsmål skall debitera det till den accisskyldige överbetalda beloppet.

36 §

Utan hinder av vad i 1 mom. är stadgat får likväl uppgifter och handlingar lämnas till skattemyndigheter och till av dessa kallade sakkunniga ävensom, i och för tillsynen över beskattningen, uppbörd av skatt, utredning, som rör besvär över beskattning, och väckande av åtal, till andra myndigheter samt företrädare för dem. Tullstyrelsen kan jämväl, på villkor som den bestämmer, förordna, att handlingar i

Utan hinder av 1 mom. *stadgas* får likväl uppgifter och handlingar lämnas till skattemyn- digheter och till av dessa kallade sakkunniga samt för tillsynen över beskattningen, uppbörd av skatt, utredning som rör besvär över be- skattning och väckande av åtal även till andra myndigheter samt företrädare för dem. Tullsty- relsen kan även på villkor som den bestämmer förordna att handlingar för statistisk och an-

Gällande lydelse

och för statistiskt eller annat vetenskapligt studium, skall ställas till sådan persons eller myndighets förfogande som bedriver dylik verksamhet. Likaså kan tullstyrelsens beslut och högsta förvaltningsdomstolens utslag offentliggöras enligt dessas lydelse eller i sammandrag likväl utan omnämnande av vederbörandes namn.

Föreslagen lydelse

nan vetenskaplig undersökning, skall ställas till en sådan persons eller myndighets förfogande som bedriver dylik verksamhet. Likaså kan tullstyrelsens beslut samt *länsrättens* och högsta förvaltningsdomstolens utslag publiceras i oförändrad form med utelämnande av parternas namn.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandet i 28 § 1 mom. tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärssärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft och som gäller fastställande av accis, accisåterbäring eller prisskillnadsersättning överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

13.

Lag**om ändring av 20 och 21 §§ lagen om bil- och motorcykelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 20 och 21 §§ lagen den 14 november 1967 om bil- och motorcykelskatt (482/67), sådana de lyder, 20 § i lag av den 12 augusti 1993 (654/93) och 21 § delvis ändrad genom lag av den 4 december 1981 (822/81), som följer:

Gällande lydelse

20 §

Ändring i beslut som Bilregistercentralens enhet för fordonsförvaltning har meddelat med stöd av denna lag söks hos omsättningsskatterätten med iakttagande av vad som är stadgat om ändringssökande i förvaltningsärenden. I beslut som Bilregistercentralens enhet för fordonsförvaltning har meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas också för bevakande av statens intresse. Statens talan förs då av skattestyrelsen. Skattetagarnas intresse i omsättningsskatterätten bevakas av statsombudet så som därom stadgas särskilt.

Föreslagen lydelse

20 §

Angående erläggande av skatt i enlighet med denna lag samt angående skattemyndigheter, anmälningsskyldighet, fastställande av skatt, ändringssökande och återbäring av skatt samt även i övrigt gäller, om inte annat stadgas i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas om omsättningsskatt. Till den del det är fråga om beskattning av import och importör eller i 17 § nämnd återbäring av skatt gäller, om inte annat stadgas i denna lag, i tillämpliga delar vad som stadgas i gällande tullagstiftning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

I fråga om förhandsbesked angående bil- och motorcykelskatt för fordon som har tillverkats i hemlandet gäller vad som stadgas om meddelande av förhandsbesked angående omsättningsskatt.

Ändring i beslut av Bilregistercentralens enhet för fordonförvaltning meddelat med stöd av denna lag söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Besvär anförs på statens vägnar då av statsombudet vid Nylands länsskatteverk.

(se gällande 21 §)

21 §

Angående erläggande av skatt i enlighet med denna lag ävensom angående skattemyndigheter, anmälningsskyldighet, fastställande av skatt, ändringssökande och återbäring av skatt samt även i övrigt gäller, såframt ej annat är stadgat i denna lag, i tillämpliga delar vad angående omsättningsskatt är stadgat eller eljest föreskrivet. Beträffande beskattning av import och importör gäller, såframt ej annat är stadgat i denna lag, i tillämpliga delar vad i gällande tullagstiftning är stadgat.

I fråga om meddelande av förhandsbesked angående bil- och motorcykelskatt för fordon som har tillverkats i hemlandet gäller vad om meddelande av förhandsbesked angående omsättningsskatt är stadgat.

21 §

Ändring i länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 115 och 116 §§ omsättningsskattelagen. I ärenden som gäller beskattning av import och importör anförs besvär på statens vägnar dock av tullombuden vid distriktstullkamrarna.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagens 21 § tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärsårenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft och som nämns i 20 § överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

14.

Lag

om ändring av 32 § lagen om skatt på motorfordon

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 32 § 1—3 mom. lagen den 30 december 1966 om skatt på motorfordon (722/66), sådana de lyder, 1 och 3 mom. i lag av den 26 juni 1981 (486/81) och 2 mom. i lag av den 5 december 1969 (747/69), som följer:

Gällande lydelse

32 §

Den som är missnöjd med den debiterande myndighetens åtgärd beträffande betalningsskyldighet eller beloppet av den skatt som skall erläggas har rätt att däröver skriftligen anföra besvär hos omsättningsskatterätten inom trettio dagar från den dag då skatten erlades eller hade bort erläggas. I de i 34 § 2 mom. nämnda fallen skall besvär anföras hos tullstyrelsen.

Den som icke nöjes åt omsättningsskatterättens eller tullstyrelsens beslut med anledning av ovan i 1 mom. avsedda besvär, må anföra besvär däröver hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar från och med den dag, då han erhöll kännedom om beslutet, sagda dag dock oräknad.

I utslag som bilregistercentralen givit med stöd av denna lag kan ändring sökas även för bevakande av statens intresse. Statens talan förs härvid av skattestyrelsen. I omsättningsskatterätten bevakas skattetagarens intresse av ett statsombud på sätt därom är särskilt stadgat.

Föreslagen lydelse

32 §

Ändring i en myndighets beslut som gäller skyldighet att betala motorfordonsskatt eller beloppet av skatten söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län. Besvär skall anföras inom 30 dagar från den dag då skatten erlades eller hade bort erläggas.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 115 § omsättningsskattelagen.

Besvär anføres på statens vägnar av statsombudet vid Nylands länsskatteverk. Tullombuden vid distriktstullkamrarna anför dock besvär på statens vägnar i ärenden som avses nedan i 34 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandet i 32 § 2 mom. tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft. Besvärssärenden som är anhängiga vid tullstyrelsen när denna lag träder i kraft överförs för att avgöras av länsrätten i Nylands län.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

15.

Lag**om ändring av 14 § lagen om bränsleavgift**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 14 § lagen om bränsleavgift av den 13 april 1993 (337/93), som följer:

Gällande lydelse

14 §*Ändringssökande och verkställighet*

Ändring i beslut som gäller påförande av bränsleavgift söks genom besvär hos omsättningsskatterätten med iakttagande av lagen om skatt på motorfordon (722/66). Beträffande skatterättelse tillämpas lagen om skatt på motorfordon.

Betalningsföreläggandet får verkställas utan dom eller utslag med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61). Om bränsleavgiften inte har betalats senast på förfallodagen får fordonet mätas ut och bränsleavgiften indrivs ur fordonets värde, även om fordonet ägs av någon annan än den betalningsskyldige.

Föreslagen lydelse

14 §*Ändringssökande och verkställighet*

Beträffande skatterättelse gäller vad som stadgas i lagen om skatt på motorfordon (722/66). Ändring i beslut som gäller påförande av bränsleavgift söks genom besvär hos länsrätten i Nylands län med iakttagande av lagen om skatt på motorfordon.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 115 § omsättningsskattelagen. Besvär anföras på statens vägnar av statsombudet vid Nylands länsskatteverk.

Ett betalningsföreläggande får verkställas utan dom eller beslut med iakttagande av lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61). Om bränsleavgiften inte har betalats senast på förfallodagen får fordonet mätas ut och bränsleavgiften indrivs ur fordonets värde, även om fordonet ägs av någon annan än den betalningsskyldige.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Stadgandet i 14 § 2 mom. tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

16.

Lag

om ändring av 92 och 98 a §§ lagen angående stämpelskatt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 92 § 3 mom. och 98 a § lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43), sådana de lyder, 92 § 3 mom. i lag av den 9 augusti 1993 (730/93) och 98 a § i lag av den 21 december 1990 (1167/90) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

92 §

Den som inte är nöjd med en länsrätts utslag med anledning av besvär som avses i 1 mom. får däröver anföra besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar, räknat från den dag, då han fick del av utslaget, sagda dag oräknad.

Ändring i länsrätts utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen.

98 a §

Ändring i länsskatteverkets beslut som avses i 94—98 §§ söks hos länsrätten. Över länsrätts beslut får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar från delfäendet.

98 a §

Ändring i länsskatteverkets beslut som avses i 94—97, 97a—97c och 98 §§ söks hos länsrätten.

I länsrätts utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

17.

Lag**om ändring av 22 § kreditskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 22 § 1—3 mom. kreditskattelagen av den 19 januari 1990 (48/90) som följer:*Gällande lydelse*

22 §

Ändringssökande

Den som inte är nöjd med länsskatteverkets beslut enligt denna lag får besvara sig hos länsrätten i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Över länsrättens utslag får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ändring i beslut genom vilket länsskatteverket har beslutat att inte meddela förhandsbesked får dock inte sökas genom besvär.

För bevakning av statens intresse får även besvär anföras i fråga om skyldigheten att betala kreditskatt eller skattens belopp, beslut på ansökan om förhandsbesked samt beslut på ansökan som avses i 21 §. Statens talan förs härvid av beskattningsombudet vid länskattenämnden.

Föreslagen lydelse

22 §

Ändringssökande

Ändring i länsskatteverkets beslut får sökas genom besvär hos länsrätten i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Ändring i beslut genom vilket länsskatteverket har beslutat att inte meddela förhandsbesked får dock inte sökas genom besvär.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Besvär anföras på statens vägnar av beskattningsombudet vid länsskatteverket.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

18.

Lag**om ändring av 17 § lagen om charterskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 17 § 2 mom. lagen den 6 november 1992 om charterskatt (976/92) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Ändringssökande

Den som är missnöjd med länsrättens beslut får söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsrätt på statens vägnar har prövningsombudet.

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen. Besvär anförs på statens vägnar av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

19.

Lag**om ändring av 14 § biografiskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 14 § biografiskattelagen av den 26 juni 1964 (366/64), sådant detta lagrum lyder delvis ändrat i lag av den 3 april 1981 (243/81), ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

20.

Lag**om ändring av 16 § lotteriskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 1—3 mom. lotteriskattelagen av den 26 juni 1992 (552/92), som följer:*Gällande lydelse*

16 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som länsskatteverket har fattat med stöd av denna lag får sökas hos länsrätten av den skattskyldige och på statens vägnar av beskattningsombudet med iakttagande av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Den som är missnöjd med länsrättens beslut får söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsmått på statens vägnar har prövningombudet.

Besvärstiden är 30 dagar från delgivningen. Besvärstiden för beskattningsombudet räknas dock från dagen för beslutet.

Föreslagen lydelse

16 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som länsskatteverket har fattat med stöd av denna lag kan sökas hos länsrätten av den skattskyldige och på statens vägnar av beskattningsombudet med iakttagande av lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). *Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Besvärstiden för beskattningsombudet räknas dock från dagen för beslutet.*

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen.

Besvär på statens vägnar anföras hos högsta förvaltningsdomstolen av prövningombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.

Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

21.

Lag**om ändring av 17 § byggs kattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 17 § 2 mom. byggs kattelagen av den 14 januari 1977 (54/77), sådant det lyder i lag av den 25 mars 1983 (296/83), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §

Då ändring söks i länsrättens beslut, förs statens talan av skattestyrelsen.

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen. Besvär anföras på statens vägnar av skattestyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

22.

Lag**om ändring av 14 § konjunkturdepositionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 14 § 3 mom. konjunkturdepositionslagen av den 14 januari 1977 (53/77), sådant det lyder i lag av den 25 mars 1983 (295/83) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §

I beslut som länsrätten givit med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningsslagen. Besvär anföras på statens vägnar av prövningsombudet.

Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.

23.

Lag**om ändring av 12 § lagen om hundskatt**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 12 § lagen den 29 juni 1979 om hundskatt (590/79), sådant detta lagrum lyder delvis
 ändrat genom lag av den 10 mars 1989 (264/89), ett nytt 3 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse***12 §**

I länsrättens utslag får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen.

*Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
 Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.*

24.

Lag**om ändring av 12 § lagen om skatteuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 12 § lagen den 11 augusti 1978 om skatteuppbörd (611/78) ett nytt 4 mom. som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse***12 §**

Ändring i länsrättens utslag får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. På ändringssökande tillämpas då 96 § beskattningslagen.

*Denna lag träder i kraft den 1 december 1994.
 Lagen tillämpas när ändring söks i ett utslag som givits av en länsrätt efter att denna lag trätt i kraft.*
